Največi slovenski dnevnik v Zedenjenih državah.

Velja za vse leto . . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States

Issued every day except Sundays and Legal Hollidays.
50,000 Readers

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 290. — ŠTEV. 290. NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 11, 1916. — PONEDELJEK, 11. DECEMBRA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Min. pred. Lloyd George je sestavil nov kabinet.

LLOYD GEORGE JE SESTAVIL NOVO ANGLEŠKO MINISTRSTVO. — SEDANJI MINISTRSKI PREDSEDNIK IMA VELIKO VEČJO MOČ KOT SO JO IMELI NJEGOVI PREDNIKI. — LLOYD GEORGE BO NADZOROVAL VOJNI SVET. — KDO BO VODITELJ VOJNE STRANKE? — JUTRI BO SVEČANA ZAPRISEGA. — GOVOR BO IMEL NOVI MINISTRSKI PREDSEDNIK. — PREDSEDNIK POSL. ZBORNICE.

London, Anglija, 10. decembra. — Nocoj je bilo oficielno naznanjeno, da je bil sestavljen kabinet, v katerem vsi člani pripadajo vojni stranki.

Ministrstvo je sledeče:

David Lloyd George, predsednik; Earl Curzon, predsednik državnega sveta; Arthur Henderson, minister brez portfeja; Lord Milner, minister brez portfeja; Andrew Bonar Law, finančni minister. Obenem bo tudi predsednik poslanske zbornice in član vojnega sveta.

Zelo važno je, da je podeljena ministrskemu predsedniku veliko večja moč, kakor je bilo dosedaj v navadi. Lloyd George je pod Asquithovim ministrstvom zahteval vojni svet, čegar član ne sme biti ministrski predsednik vendar bo sedaj imel Lloyd George vojni svet pod svojim nadzorstvom. Sploh pa si je prisvojil mnogo pravice, česar Asquithu ni hotel dovoliti.

Vojni svet bo imel seje vsak dan in Lloyd George. Lord Milner in Henderson bodo posvetili ves svoj prosti čas vojnemu svetu. Ker bo imel Bonar Law, kot finančni minister in obenem predsednik poslanske zbornice, zelo mnogo dela; zato se ne bo mogel vdeleževati sej vojnega sveta, ravno tako tudi ne Earl Curzon kot član državnega sveta.

Kot vse kaže, bodo Lloyd George, Lord Milner in Henderson glavni voditelji vojne stranke.

Jutri se bodo novi ministri zaprisegli. Ministrski predsednik bo v državni zbornici držal govor, v katerem bo pojasnil stališče nove vlade.

V novi vladi je sedaj 12 liberalcev, 15 unionistov, tri je člani delavske stranke.

Drugi ministri.

Ostali člani ministrstva, ki ne pripadajo vojnemu svetu, so:

Sir Robert Sanmatyne Finlay; Sir George Cave, notranji minister; Arthur J. Balfour, zunanji minister; W. Hume Song, kolonijalni minister; Earl of Derby, vojni minister; Austen Chamberlain, minister za Indijo; baron Rhondda, minister of Local Goverment Board; Sir Albert Stanley, prometni minister; John Hodge, delavski minister; Sir Edward Carson, mornariški minister; dr. Christopher Addison, minister za municijo; Lord Robert Cecil, blokadni minister; baron Devenport, nadzornik za hrano; Sir Joseph Paton Maclay, minister za parobrodstvo; Rawland E. Prothers, poljedelski minister; Herbert A. L. Fisher, naučni minister; Sir Alfred M. Mond, minister za javna dela; Albert Fllingworth, poštni minister; George N. Barnes, penzijski minister.

Ostali so sledeči: Sir Frederick G. Clyde, Sir Frederick E. Smith, Gordon Hewart Munro; James B. Morison, Baron Winborne, Henry E. Luke, Sir Ig. O'Brien.

Vsak izmed teh ima mnogo izkuženj za svoje mesto. Sir Jos. Paton Maclay, novi minister za parobrodstvo, je lastnik več parnikov; poljedelski minister je pisal mnogo knjig o poljedelstvu; naučni minister je vseučiliščini profesor itd.

Vihar v genovskem pristanišču.

Lugano, Italija, 9. decembra. — V genovskem pristanišču se je potopilo vsled nevihte veliko ladij in čolnov z deloma dragocenimi tovori. Poplavljenih je veliko trgovin in stanovanj v spodnjem delu mesta.

Pošiljateljem denarja!

Vsled zelo slabe poštne zveze svetujemo rojakom pošiljati zdaj denar v staro domovino po brezžičnem brzojavu.

Natančno smo poizvedeli, da pridejo take pošiljatve za današnje razmere hitro. Za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje $4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj oziroma pisali za primanjkljaj.

Brezžične pošiljatve gredo vse v Nemčijo, odtam na Dunaj, odkoder jih odpošiljejo na določeni naslov.

Potrdil o izplačilu se zdaj iz stare domovine ne more dobiti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi od pošte za vsako izplačilo takozvan Payee's receipt, t. j. potrdilo s pečatom sadnje pošte in lastnoročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrdila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna zveza zopet vrejena.

Opozarjamo, da je mogoče po brezžičnem brzojavu poslati le okrogle svote kot so spodaj navedene in še naprej do 10.000 kron.

Za take pošiljatve se naj nam pošilja le poštne Money Ordere in denar v gotovini, kajti privatnih čekov za brzojavne pošiljatve ni mogoče sprejemati.

SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRIŠTETI ŠE $4.00 ZA BRZOJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: **pošlje naj se brzojavno.**

K: 100.00.....	$13.00	K: 600.00.....	$ 78.00
K: 200.00.....	26.00	K: 700.00.....	91.00
K: 300.00.....	39.00	K: 800.00.....	104.00
K: 400.00.....	52.00	K: 900.00.....	117.00
K: 500.00.....	65.00	K: 1000.00.....	129.00

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street. New York, N. Y.

AVSTRIJSKI VOJAKI V STRELNEM JARKU.

Zapadna fronta.

Nemci so odbili angleški napad. Boji ob celi fronti. — Belgijsko poročilo.

London, Anglija, 10. decembra. Sinoči so Angleži zopet napadli Le Transloy, ki je zelo utrjen in ga ni bilo dosedaj mogoče zavzeti. Iz Berlina naznanjajo, da so Nemci ta napad odbili ravno tako kakor v petek ponoči avstralske polke.

Angleži se pripravljajo, da bodo z vso silo zopet napadli omenjeni kraj; dosedanji napadi so imeli samo namen, prepričati se, tako močno so se Nemci utrdili. Le Transloy, je v sredi med Baupaume in Peronne, je v obrambi močnih zakopov, ki so prvotno vorili četrto nemško bojno črto.

Vsepovsod, ob celi bojni črti v Franciji in Belgiji se vrše vroči boji. V Champagne, Vogezih in v Belgiji se vrše artilerijski boji in napadi na zakope.

Nemško poročilo pa se glasi:

Prine Ruprehtova skupina: — Ob Sommi je artilerijski ogenj proti večeru naraščal. Močni angleški angleški oddelki so ponoči prišli do Guedencourt, pa smo jih zapodili nazaj.

Prestolonaslednikova skupina: V Champagne, južno od Repoines so naši polki pregnali Francoze iz zakopov, katere smo mi malo prej zapustili. V Vogezih, zapadno od Markvich so naši nassavski polki vjeli v francoskih zakopih mnogo vojakov in zaplenili veliko strojnih pušk. Pri tem naši niso imeli nikakih izgub.

Francosko poročilo pa pravi: — Jugovzhodno od Butle de Mesnil so Nemci razstrelili dne mini; pri tem je nastal boj za posest ene izmed jam, katera je nastala vsled razstrelbe in ostala je v naših rokah. Običajni artilerijski boji se vrše na ostali fronti.

V Vogezih je bil nemški napad na naše zakope odbit. Iz ostale fronte nimamo kaj poročati.

V noči od 9.—10. decembra so naši zrakoplovci vrgli več bomb na postaje in vojaška poslopja v Matigny, Sanet in Mousen-Chassee.

Belgijsko poročilo pravi: — Na več krajih, zlasti v bližini Dixmude in Steenstraete se vrše izključno artilerijski boji.

Angleško poročilo.

V povračilo za nemško obstreljevanje krajev za našo črto smo bombardirali severno od Ancre več nemških krajev za nemško bojno črto. — Sovražne oddelke vzhodno od Serre in v bližini gozda Gommecourt smo razpršili.

Zadnjih 24 ur so se vršii boji z možnarji in topovi na obeh straneh Ypres-a ter v bližini Loos in Hulluch.

Izgube Angležev pri Somme.

"Daily Telegraph" poroča: — Angleži so izgubili pri Somme od 1. julija dalje — 412,756 mrtvih, ranjencev in pogrešanih; med njimi 21,538 častnikov in 391,218 podčastnikov in vojakov.

Od vsepovsod.

Vojaški krogi proti vojvodi Aosta.

Italijanski generalštabni polkovnik Douhet je bil te dni pred vojnim sodiščem obsojen na enoletni vojaški zapor in 170 lir globe, ker je poslal ministrom Bissolatiju, Sonninu in Ruffiniju spomenico o vojnem položaju, in to v odprtih zavitkih in po osebah, ki nimajo zveze z vlado. Douhetovo poročilo da ni bilo točno ter treba grajati tudi celo obliko.

Kakor pravi neko drugo poročilo, je obsojeni polkovnik v omenjeni spomenici ostro kritiziral vodstvco tretje italijansge armade, ki je v rokah vojvode Aosta. Le-temu je očital vojaško nevednost in v trdih besedah zahteval, da knežjega armadnega poveljnika radi dokazane nesposobnosti takoj odpokličejo.

En prepis te spomenice je po ovinkih prišel v roke Cadorni.

Parnik "Caledonia" potopljen.

Berlin, Nemčija, (preko Londona). 10 .decembra. — "Angleški parnik "Caledonia" je poskušal 4. decembra potopiti en nemški podmorski čoln. Podmorski čoln ki je bil lahko poškodovan, je izstrelil torpedo in parnik se je potopil. Kapitan tega parnika je bil vjet."

Kakor poroča prekomorska časnikarska agentura iz Stockholma, so nemški podmorski čolni zadnje tedne potopili v Severnem ledenem morju 16 parnikov, ki so bili obloženi z municijo za Rusijo.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljatve do preklica le pod pogojem, DA SE VSLED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:

K	$	K	$
10....	1.50	120....	15.60
15....	2.15	130....	16.90
20....	2.75	140....	18.20
25....	3.40	150....	19.50
30....	4.05	160....	20.80
35....	4.70	170....	22.10
40....	5.35	180....	23.40
45....	6.00	190....	24.70
50....	6.65	200....	26.00
55....	7.25	250....	32.50
60....	7.90	300....	39.00
65....	8.55	350....	45.50
70....	9.20	400....	52.00
75....	9.85	500....	65.00
80....	10.50	600....	78.00
85....	11.15	700....	91.00
90....	11.80	800....	104.00
100....	13.00	900....	117.00
110....	14.30	1000....	129.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi naznanili po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda še večkrat spremene.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Grška.

Zavezniki bodo baje poslali grškemu kralju ultimatum. — Avdienca pri grškem kralju.

London, Anglija, 10. decembra. "Iz zanesljive strani se javlja, da bodo zavezniki v nedeljo predložili grškemu kralju ultimatum". — Tako je poročala Reuterjeva brzojavna agentura preteklo soboto.

"Danes sta bila pri kralju v avdienci angleški in ruski minister takoj nato je kralj sprejel ameriškega poslanika. Osebno prtljago zavezniških diplomatov so poslali v Pirej."

Drugo sobotno poročilo iz Aten se glasi:

"Garrel Droppers, ameriški poslanik je bil včeraj pri kralju v avdienci več kot eno uro. Španski poslanik je odpotoval v Valencijo, skoro gotovo z namenom, da se ne vrne več na svoje mesto, kajti vse posle je izročil svojemu namestniku. Vsem podanikom zavezniških držav je bilo svetovano, da naj zapustijo grško ozemlje.

Reuterjev poročevalec brzojavlja v nedeljo popoldne:

"Kakor govore poročna iz Aten, je bila avdienca angleškega in ruskega poslanika s kraljem zelo prijaznega značaja. Da bi pokazal da nima sovražnih namenov proti zaveznikom, je sam prostovoljno odpoklical dva polka iz Tesalije in dejal, da lahko francoski torpedni rušilci varujejo Korintsk prekop in chaloiski most.

Ker grška vlada naznanja, da se je položaj izboljšal, so diplomatični zastopniki ostali na svojih mestih.

Ko je prejšnji ministrski predsednik Rhallys prosil angleškega poslanika, da naj posreduje, da izpustijo n prosto njegovega sina katerega so Venizelosovi pristaši zaprli, je poslanik odgovoril:

"Vsled razmer, ki se tu dogajajo, se ne bom brigal za to, da bi bil vaš sin izpuščen na svobodo." Obljubil pa je, da bo naprosil solunsko vlado, da ne bodo ž njim slabo ravnali.

Rumunija grozi sporazumu.

Italijansko časopisje ponatiskuje pozive sporazumu, ki sta jih objavila lista "Adeverul" in "Epoea", ki grozita sporazumu. Pišeta, da se četverozveza vojskuje v Rumuniji za svoj lasten obstoj. Če ne bo zmagala Rumunija, tudi četverozveza ne bo zmagala.

Nemčija nova Šparta.

Amsterdam, Nizozemsko, (preko Londona). 10. decembra. — Da se more vojna voditi dalje, zahteva kolinski časopis, da se mora vse podvreči državnim odredbam in pravi dalje: "Nemčija se bliža s hitrimi koraki nekdanjimi špartanskim razmeram."

Nekateri prerokujejo, da bodo v Nemčiji v teku enega leta nastopile iste razmere kot v Šparti pred tri tisoč leti, ko posamezna oseba ni veljala nič, ampak država je bila vse.

Nem. uspehi na Rumunskem. Izvanredno velik vojni plen.

NEMCI IN BOLGARI SO PREKORAČILI DONAVO MED SILISTRIJO IN ČERNOVODO. — RUMUNSKE ČETE SE NEPRESTANO UMIKAJO. — IZ BERLINA POROČAJO, DA SO BILI BAVARSKI VOJAKI PRVI V BUKAREŠTU. — BOLGARI DOLŽE RUSE VSEH MOGOČIH ZLOČINOV. — BAJE SO ZLORABLJALI MLADA DEKLETA IN ODVAJALI STARCE V BESARABIJO. — VSE PRIZADEVANJE ZASTONJ.

London, Anglija, 10. decembra. — Nemške, avstrijske in bolgarske čete so zopet prekoračile Donavo in sicer med Silistrijo in Černo vodo. Rumunska armada se neprestano umika. Mackensenove čete operirajo na fronti med Ploesci in Bukareštom.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. — Nemški generalni štab poroča:

— Rumunska armada ima edino željo, namreč to, da se prejkomogoče reši in ujide v ozemlje, kjer bo lahko na varnem. Sprva so mislili Rumuni, da jim bodo poslali Rusi kako izdatno pomoč, ko so pa enkrat izprevideli, da so jih v najkritičnejšem slučaju pustili na cedilu, so se začeli umikati.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. — Vrhovno poveljstvo nemške armade naznanja:

— Armadna skupina gen. Mackensena: Mackensenove armade prodirajo v Vzhodni Valahiji. Bolgarske in nemške čete so med Silistrijo in Črno vodo prekoračile reko Donavo. Delo jim je šlo zelo lahko izpod rok.

V Dobrudži se vrše le manjši spopadi. Odločitve ni ne na tej ne na oni strani. Ponavadi stopajo le prednje straže v akcijo.

Zvečer je bilo sledeče razglašeno:

— V Veliki Valahiji prav dobro napredujemo. Kljub temu, da pada zadnje dni neprestano dež, se vse vojaške operacije za nas primerno ugodno razvijajo.

Petrograd, Rusija, 10. decembra. — Rumuni so dolgo časa vstrajali v Bukareštu, ko so pa slednjič izprevideli, da ne morejo ničesar opraviti, so se umaknili in prepustili mesto sovražniku.

Zdaj je glavno mesto Rumunske v rokah nemških, avstrijskih, bolgarskih in turških čet.

Šestega decembra so zavzeli Nemci več zunanjih postojank z naskokom. V mesto so prvi dospeli bavarski vojaki.

Rumuni sicer zatrjujejo, da so zapustili glavno mesto brez vsakega boja, toda ta trditev ni resnična. Niti ruska niti rumunska sila nista mogli rešiti mesta pred padcem.

Petrograd, Rusija, 10. decembra. — Rusi prav dobro vedo, kaj pomenja zanje zavzetje glavnega mesta kraljevine Rumunske. Zadnja poročila pravijo, da se Rumuni na celi črti umikajo.

Rumunom manjka vojakov, mi smo pa nekoliko prepozni. Vsakdo mora pripoznati, da smo mi kakor tudi Rumuni napeli vse sile, samo da rešimo vsaj glavno mesto. Kljub vsemu prizadevanju nam to ni bilo mogoče.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. — Nek nemški vojaški strokovnjak je napisal sledeče:

— Zadnji čas sta se bili v Rumuniji dve veliki bitki, ki sta se slednjič strnili v eno samo, katere fronta sega od Jablonice do bukovinske meje.

Na severu Rusi še vedno napadajo in si na vse mogoče načine prizadevajo prodreti sedmograško fronto. — Ako bi se to zgodilo, bi bili deli rumunske armade rešeni.

Na južni fronti prodirajo neprestano nemške, avstrijske, turške in bolgarske čete. Glavno rumunsko opirališče je bilo mesto Sinaja. Kljub vsestranskemu prizadevanju rumunskih čet, se ni moglo mesto dolgo vzdržati.

Zadnji teden so vjeli Nemci, Avstrijci in Bolgari vsega skupaj nad trideset tisoč Rumunov.

Umevno je, da je k temu prištetega tudi nekaj civilnega prebivalstva. Koliko so zaplenili Nemci vojnega materijala, topov, pušk in municije, se dozdaj še ni moglo dognati.

Ruska ofenziva na severni strani se je popolnoma izjalovila.

Od začetka vojne pa dozdaj so izgubili Rumuni do 300,000 oseb. V tem številu tvori veliko večino civilno prebivalstvo.

Uloga Nemcev v nadaljni vojni proti Rumunom ne bo posebno težka. Pomisliti je namreč treba, da je bila prej fronta dolga nad sedemsto kilometrov, dočim meri danes le nekaj nad 200 kilometrov.

Dozdaj so zavzeli Nemci nad petdeset tisoč kvadratnih kilometrov rumunskega ozemlja. Njihova fronta je zdaj najmanj za petsto kilometrov krajša kot je bila pred nekaj tedni.

Umevno je, da ima pri vseh teh slavnih zmagah glavno zaslugo general Mackensen.

Kadar gre za obstoj naroda, ni nobena žrtev prevelika!

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N Y

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00	Za pol leta za mesto New York..	2.00
pol leta	1.50	Za Evropo za vse leto	4.50
celo leto za mesto New York..	4.00	Za Evropo za pol leta	2.55
		Za Evropo za četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani da bitreje najdemo naslovnika

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City

Telefon 695 Cortlandt

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Kako bo?

V sedanjem času ne ve nikdo ničesar natančnega. Še glede sedanjosti samo ugibamo in zato gotovo ne bo nikdo zameril, če ne bodo naša ugibanja o bodočnosti pravilna in če se ne bodo do pičice uresničila.

S ponosom se trkamo na prsa, kaj smo bili, kaj smo storili za domovino, za naš rod.

Po pravici rečeno, niso naše zasluge bogve kako posebne. Toda človeška narav je taka, da se vsak rajše pohvali kot pograja, da vidi le svoja dobra dela in da ponavadi noče nihče pripoznati krivde.

Kateri jo pripoznajo in skušajo popraviti, so najboljši med nami.

Torej kaj bo z nami, ameriškimi Slovenci? Ali bomo res kdaj igrali v slovenstvu oziroma jugoslovanstvu kako posebno ulogo? Ali smo možje dela, vstrajnosti ali smo le možje besed?

Vojna je napravila velik križ čez vse račune, ki smo jih delali za prihodnost.

Vojna je dala povod izumiranju slovenskega naroda v Ameriki.

Pa poglejmo, če ne bo res! — Vse vojskujoče se države v Evropi bodo potrebovale po vojni veliko delavskih sil. Izmed velesil bo gotovo v tem pogledu Avstrija skoraj v največji zadregi. Vse, kar se bo v vojni uničilo in pokvarilo, bo treba znova zgraditi oziroma popraviti.

Podirati je lažje kot zidati. Pokvari se lažje kot popravi.

Vzemimo, da se bo v najboljšem slučaju vrnila desetina ljudi zdravih in nepohabljenih iz vojne. Ta desetina bo potrebovala počitka, pa tudi če bi se podala takoj na delo, bi ne mogla veliko opraviti.

Avstrijska vlada bo napela vse sile, da bo dobila svoje ljudi iz Amerike.

V skrajnem slučaju se bo poslužila najskrajnejših sredstev.

Baje ima že vse načrte gotove, in ti načrti so baje tako dobri, da se ne bodo mogli izjaloviti.

Če ne bo drugače, bo določila termin, do katerega se mora vrniti vse kar je živo in zdravo iz Amerike.

Kdor se bo vrnil, bo sprejet z veseljem in se bo lahko takoj lotil dela; kdor se ne bo vrnil, bo dobil žalostno novico, da bodo njegovi stariši, sestre, bratje, otroci oziroma žena toliko časa zaprti, dokler se ne vrne.

To sredstvo je sicer nepostavno in zločinsko, pa se bo dobro obneslo.

Ljudje bodo prisiljeni odhajati domov. Prvi bodo šli strahoma. Kmalo bodo začela prihajati pisma v Ameriko, da imajo v starem kraju dovolj zaslužka, da je silno pomanjkanje delavcev in da je dom vendarle dom, da je domača zemlja vendarle domača zemlja.

Avstrijska vlada bo takoj po sklenitvi miru proglasila splošno amnestijo, to se pravi, da bodo izbrisane v zapisnikih vse črne pike, katere so napravile avstrijske oblasti temu ali onemu.

To bodo torej glavni magneti, ki bodo vlekli naše ljudi v Avstrijo.

Priseljevanja ne bo nobenega. Avstrijska vlada ne bo nikomur dovolila izseliti se, posebno pa ne zdravemu in krepkemu človeku. Pohlabljenci, slabiči in bolehni, bodo prišli pa do Ellis Islanda, videli bodo kip Svobode, — svobode svobodne zemlje pa ne bodo mogli okusiti.

Umevno je, da bo ostalo v Ameriki kljub temu še precej desettisoč Slovencev, ki se bodo pripoznali za Slovence in živeli tako življenje kot ga žive zdaj.

Njihovi otroci bodo še govorili slovensko, otroci teh otrok pa ne več. —

V domovini, kjer nas pritiskajo od vseh strani, kjer nas zaničujejo in nam ne dajo pravic, tam živimo. V Ameriki, kjer smo z vsemi enakopravni, izumiramo oziroma se — potujčujemo.

Nasilje rodi odpor, človeka le tisto miče, kar je prepovedano.

Če bi avstrijska vlada z rokavicami hodila krog nas in nam ugodilo vsako željo, bi nas kaj lahko potujčila. — Ker nas bije z bičem in nam daje kamen mesto kruha, bo prej Avstrije konec kakor pa nas.

Seveda, v Ameriki je vse drugače. Pri prvi priliki bomo o tem malo obširneje razpravljali.

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

RUMUNSKA KRALJICA IN NJENI DVE HČERI KOT BOLNIŠKE STREŽNICE.

Nemčija opravičuje deportiranje Belgijcev.

Nemška vlada je podala izjavo, ki razpravlja in opravičuje odvajanje Belgijcev v Nemčijo. Vlada priznava, da je to postopanje zelo mučno za delavce, toda socijalna potreba. Ker je morska trgovina z Belgijo zaprta in vsled tega nima ljudstvo ne živeža, ne dela, so postale razmere neznosne. Mnogo družin, ki so potrošile ves denar, je odvisnih od ljudske radodarnosti. Belgijci trdijo, da je te razmere povzročila Nemčija, ker je iz Belgije vzela vse sirovine; toda Nemčija jih je vzela samo tam, kjer tovarne niso mogle več obratovati.

Izmed 1,200,000 ljudi v Belgiji, ki so pred vojno delali v različnih industrijskih strokah, je zdaj 505,000, med temi 158,000 žensk brez dela, in 150,000 ljudi, med njimi 46,000 žensk, je deloma brez posla; na ta način je 655,000 ljudi odvisnih od javne podpore. Poleg tega je še 293,000 žensk in 612,000 otrok brez dela; tako potrebuje pomoči 1,560,000 oseb, ali ena petina vsega belgijskega prebivalstva.

Več kot 300 miljonov frankov se je že potrošilo za podporo tega ljudstva in v prihodnjost se bo izdalo 20 miljonov vsak mesec. Te razmere ljudstvo degenerirajo; nekateri se udajo pijači, drugi nenravnosti.

General von Bissing, nemški upravitelj Belgije, je takoj spočetka uvidel, da se mora kaj ukreniti, da se dobi brezposelnim delo. Naročil je županstvom, da naj prično kaka javna dela, da se zaposlijo vsi delavci. To se je tudi zgodilo, kjer je bilo mogoče in kjer ni bilo preveč stroškov.

General Bissing je že leta 1915 izdal naredbo, s katero so prisilili k delu one, ki niso hoteli delati, in letos v marcu se je ta naredba še poostrila. Vsled te odredbe se odpeljejo samo oni, ki niso hoteli delati. Vsako delo se jim dobro plača in vlada se ozira na mednarodno pravo, po katerem se ne sme siliti ljudi, da bi izdelovali municijo. Belgijci dosledno niso hoteli sprejeti dela, ker so ga jim ponudili Nemci. Pri vsem tem pa je več tisoč Belgijcev v Nemčiji prostovoljno šlo na delo in sedaj dobro služijo.

Dalje pravijo Nemci, da so razmere v Belgiji dan za dnevom postajale slabše in moralo se je nekaj ukreniti, da se te razmere izboljšajo. Vsakemu se delo ponudi in k delu se prisilijo samo oni, ki so se zavzeli, da ne bodo delali pod nemško vlado.

V Nemčiji imajo Belgijci iste življenske pogoje kot Nemci in zaslužijo več kot so služili doma; nekaj prisluženega denarja smejo tudi poslati svojim družinam. Dovolilo sem jim je celo, da smejo redno obiskovati svoje ljudi in njih družine jih smejo potem spremiti nazaj v Nemčijo, ako ravno želijo. Preskrbelo se je tudi, da imajo svoje bogoslužje v svojem jeziku.

Z ozirom na ta dejstva, pravi nemška vlada, je to še celo dobro za Belgijce, da jih odpelje na delo v Nemčijo. Medtem ko se starčki in otroci v Nemčiji mučijo z delom in vsled napora omagujejo, ni samo prav, temveč družabna potreba in dolžnost nemške vlade, da odvaja v Nemčijo brezposelne Belgijce.

Brooklynski Slovenci.

Na božični dan, 25. decembra letos bode ob pol 11. dopoldne slovenska služba božja za brooklynske Slovence, in sicer v cerkvi Žalostne Matere Božje na vogalu Morgan Ave. in Harrison Place.

Cerkev je tri bloke od Flushing Ave. proti New Yorku; Morgan Ave. je pa nadaljevanje Hamburg Ave. od Flushing Ave. dalje. Mimo cerkve vozijo kare: Wyckoff Ave., Hamburg Ave.; po Flushing mimo Morgan Ave., Union Ave., ima torej jako primerno lego in je nekako ravno v sredini slovenske naselbine. Rojaki okrog Montrose Ave. imajo enako daleč od rojakov nad Broadway ali proti Ridgewoodu.

Rojake vljudno vabim, da bi se ta dan v obilnem številu udeležili te službe božje, kajti ako se bodo ta dan pokazali, koliko jih je, začela se bode tudi zanje redna služba božja takoj po novem letu

Rojaki, ako vam je torej na tem ležeče, da imate svojo službo božjo, za kar ste že dolgo prosili, pokažite se ta dan! Pridite vsi!

Morebiti vprašujete, zakaj ni v cerkvi na Throop Ave., katere ste že vajeni. Da, prosili smo najprej tam. Toda reklo se nam je, da nam ne morejo dovoliti, ker nimajo prostora. Zato je pa škof odločil to cerkev, kjer imajo prostora tudi za nas, kajti župljani se naglo selijo proč v druge dele Brooklyna.

Več o tem se bode oznanilo pri službi božji na božični dan.

Brooklynski Slovenci, pokažite se ta dan!

Rev. P. **Kazimir Zakrajšek,**
O. F. M.

V ruskem Turkestanu.

Piše dr. **Ivan Knific.**

VRTOVI TAŠKENTSKE OAZE.

Vse mine, tudi stepe je zmanjkalo. 20 km pred Taškentom nas je pozdravljalo bujno rastlinstvo. Pričela se je rodovitna, razsežna taškentska zelenica. (V okolici mesta Taškenta se nahaja "Trojickij lager" (Svetotrojiški tabor), kjer prebiva veliko Slovencev. Izmed vseh turkestanskih ujetniških taborov je ta največji. Vojaki opravljajo poljska in vrtnarska dela. Žalibog, da tožijo o pomanjkljivih zdravstvenih razmerah; v tem taboru je umrlo že mnogo Slovencev.)

Turkestanski vrtovi so krasni, posebno spomladi, ko vse cvete in se prijetna vonjava širi krogin-krog. Zlasti še potniku, ki prihaja iz neplodne stepe, se to zelenje dozdeva bajno lepo. "Ko se jezdec po dolgi, utrudljivi ježi prek enolične, dolgočasne, rumenkasto-rjave stepe, ob žgoči vročini tropičnega solnca, zehajoč od žeje, slednjič približa senčnatim, temnozelenim gozdičem sadnega drevja srednjeazijskih zelenic, se mu zazdi, da je zašel v raj. Kdor je videl turkestanske oaze, razume pretirane hvalospeve starih perzijskih in arabskih pesnikov, ki slikajo samarkandsko in fergansko zelenico kot zemeljski paradiž." (Schwarz, "Turkestan", str. 361.)

Kraj proge sem opazil zelenorjavkasto grmičevje, po velikosti podobno krompirju. Take rastline še nisem videl; zato sem vprašal sopotnika, kako se nazivlje. "To je 'hlopok'!" me poučuje, toda zaman, nisem ga razumel. (Rastlini sami pravijo Rusi "hlopčatnik", sadežu pa "hlopok".) "Vi ne veste, kaj je hlopok?" se mi smeje in čudi. Prime za moj sukanjič in pravi: "Tak-le je hlopok." Tedaj se mi je zasvetilo: "Bombaž!" Saj res, v Turkestanu raste tudi bombaževec, samo da je taškentska oaza šele severna meja tega pridelka. Najbogatejša glede bombaža je pokrajina Fergana, del južnega Turkestana. Podnebje krog Taškenta pa za bombaževec še ni ugodno; kadar jeeni zgodaj nastopi mraz, potebe rastlina in pridelek je uničen.

Drugod ugledam raven močvirnat svet z nekakim bičevjem, ki so ga ravno tedaj želi in vezali v snope. "Riž!" me opozori tovariš. Tudi riževega polja do tedaj še nisem videl. Zanimalo me je ovsu podobno žito, ki tvori najvažnejše hranivo ne samo Turkestancev, marveč vsega človeštva. Uspeva riž samo tam, kjer je dosti vode, da se polja umetno namakajo. Po takih krajih pa se širi tudi mrzlica; zato je vlada dovolila riževe nasade le daleč zunaj mesta. V Turkestanu pridelajo riža zelo veliko.

Bombaževa in riževa polja so prenehala, prikazali so se sadni vrtovi pa — vinogradi. Prijetno, iznenadi potnika, ki se je dva dni vozil po rjavi brezplodni puščavi, ko ugleda pred seboj dolge, vsporedne brajde vinskih trt, pritrjenih na drogove in zidove. Domačini namreč ograjajo vrtove z visokim zidovjem, da jih vsaj deloma zavarujejo pred tatovi. Da prehuda solnčna vročina grozdju ne škoduje, združijo trte v 2 m visoke in 3 m široke loke, ki jih podpro z latami; tako nastanejo senčnati hodniki, koder se gospodar in družina samozavestno izprehajajo, koder revnejši meščani poleti celo — stanujejo; taka letovišča so pač najcenejša. Večinoma je grozdje prav sladko; rozine imajo do 22 odstotkov dekstroze, da jih devljejo v čaj mesto pravega sladkorja. Grozdi so veliki, jagode včasih debele kot orehi. Pravijo, da je turkestansko vino splošno močnejše in slajše kot evropsko. Cene so nizke. Za deset kopejk sem dobil grozdja, da sem ga komaj pozobal.

V starodavnih časih so že tod pridelovali mnogo vina. O Aleksandru Velikem se bere, da je popival po Samarkandu. Ko so Arabci zasedli deželo, so vinogradi propadli, ker mohamedani ne pijo vina. Dandanašnji vinarstvo zopet prospeva. Goje raznovrstne trte. Producirajo celo šampanjca, ki ne zaostaja za francoskim. Ob slavnostnih prilikah visoki činovniki in častniki popijo neznanske množine takega izdelka. (Seveda, sedaj, odkar je izbruhnila svetovna vojna, je po celi Rusiji zavladala prohibicija, prepovedana je vsaka opojna pijača.)

Po vrtovih sem opazil dolge drevorede murv, znanih nizkih dreves. Uspevata obe vrsti: z belimi in črnimi jagodami. Goje jih največ, da z njimi krmijo sviloprejke; svilarstvo se je namreč po Turkestanu silno razširilo. Sade pa murve ob potih tudi vsled sence.

Kroginkrog je vse polno ponosnih solnčnic, ki jih Rusi zelo cenijo; saj so po južni Rusiji širna polja zasadili s solnčnicami. Ne goje pa te rastline vsled lepote, marveč da iz njenih pečk pridobivajo ceneno, toda okusno namizno olje. S pečkami krmijo kuretino in ptice pevke, uživajo pa jih tudi najrevnejši sloji, da ne strádajo. Branjevci prodajajo cele koše takih pečka, čudovito poceni; so namreč brez okusa. Na potovanju zobljejo pečke preprosti ljudje, da si preganjajo dolgčas; medkrov na parnikih in tretji razred na železnicah je poleti prepežen z luščinami. Tudi Sarti si na ta način krajšajo čas; ure in ure sede, čebljajo, pijejo čaj, kade pipo in luščijo pečke. Nekateri mislijo, da solnčnice zamore tudi mrzlico; če v močvirnatih krajih nasade to rastlino, poginejo mrzlični miazmi. Razsekljana stebla polijejo z vročim čajem, kar je menda domače zdravilo za mrzlico.

Stalno naseljeni domačini — v taškentski zelenici in še daleč na jug prebivajo Sarti — zelo goje sadjarstvo, tako da ponekod vrtovi in vinogradi zavzemajo mnogo več prostora nego žitna polja. Bogat meščan si poleg hiše zasadi vrt z gostimi vrstami sadnega drevja; tudi po dvoriščih rasto posamezna drevesa; celo njive so ogradili z jablanami in hruškami. Saj pa tudi za sadjarstvo ni pripravnejše zemlje kot je puhlica turkestanskih oaz. Sadno drevje tod silno bogato obrodi; vrtiček more prerediti družino. Odkar Rusi gospodarijo v Srednji Aziji, so sadjarstvo in vrtnarstvo zelo povzdignili.

Razen jablan, hrušk, češpelj, češenj in orehov rasto po vrtovih tudi granatna jabolka, smokve in mandlji. Sadje uživajo domačini deloma sveže, deloma posušeno; gospoda ljubi tudi vkuhano sadje. Mandlje in orehe olupi že prodajalec, da udobnemu kupcu ni treba šele odpirati lupine in izluščiti jedra. Očiščena jedrca se pa prodajajo po teži. Nikjer pa nisem opazil oranž in citron.

"Glas Naroda", največji in najstarejši slovenski dnevnik v Združenih državah. Naročajte se nanj!

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburgh' Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specijalist v Pittsburghu, ki ima 13letno prakso v zdravljenju tajnih moških bolezni.

Sifilis ali zastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich

Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se neleze.

Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavac ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljivanja samega sebe.

Kušenje cevi, ki vodi iz mehurja ozdravim v kratkem času, Hydrocele ali kilo ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim z gotovojstvo.

Reumatizam, trganje, bolečine, otekline, srbečo, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastajejo vsled neciste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je dne 29. novembra zvečer preminul preljubljeni soprog, oziroma oče, brat, svak in sinah

FRANC KOSS.

Ranjki je bil rojen dne 8. junija 1881 v Ločni pri Novem mestu na Dolenjskem. Bil je previden s sv. zakramenti in dne 3. decembra smo izročili zemeljske ostanke ranjkega po katoliškem obredu materi zemlji.

Iskrena hvala vsem, ki so ga obiskali ob času bolezni in na mrtvaškem odru ter ga spremili k večnemu počitku.

Iskrena hvala slavnemu društvu "Iliriji" št. 38 S. N. P. J., gg. Karlu Drganeu in Franeu Kossu ter gospej Louise Močnikki so darovali krasne vence.

Ostane naj vsem v dobrem spominu in lahka naj mu bo tuja zemljica.

Žalujoči ostali:
Frančiška Koss, roj. **Pavlič,**
vdova.
Julijana, hčerka.
Kenosha, Wis.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da mi je nemila smrt odvzela dne 21. avgusta mladi, mirno in delavno, nepozabljeno soprogo. Ranjka je zapustila dva mala otročička v starosti 14 mesecev oziroma 5½ let. Bila je članica S. S. P. Z. št. 116 v Manor, Pa., katero društvo se je polnoštevilno vdeležilo pogreba ter ji darovalo krasen venec v slovo.

Iskrena hvala vsem onim, ki so jo tolažili v nje kratki bolezni in mi bili v pomoč za časa žalosti. Hvala vsem darovalcem krasnih vencev in slavni S. S. P. Zvezi, ki mi je v tako kratkem času smrtnino izplačala.

Ostane naj vsem v dobrem spominu in Tebi nepozabljena naj bo lahka tuja zemljica.

Žalujoči ostali:
Egidij Ograjenšek, soprog.
Ferdinand in **Jakob,** sina.
East Pittsburg, Pa.

RESIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Zaupaj, pa vedi komu!

Garantiram, da so moja vina naravna, ker ne prodajam drugih kot iz najboljšega ohijskega grozdja doma prešana vina, vsake vrste in cene na debelo so sledeče:

Delaware in Catawba, zlate barve..... po $1.00 galona
Concord, rdeče barve..... po 70c. galona

za 10 galon posodo računam $1.00, za 25 galon pa $1.50, pri večjih naročilah je pa posoda zastonj.

TROPINJEVEC in DROŽNIK.

Garantiran, čist, doma žgan, najboljši, ki ste ga še kdaj pili velja galona $3.00, $3.50 in $3.75. Na debelo od 10 galon naprej po $2.65 galona.

Naročilu priložite denar ali pa moneyorder.

Louis Knaus
VELETRGOVINA DOMAČEGA VINA IN DOMA KUHANEGA ŽGANJA
3908—3916 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Phone: Central 4644 K.

Izum našega rojaka Henry P. Mertela.

Zdolej vidite aparat, s katerim se prihrani do 35% na gasolinu,

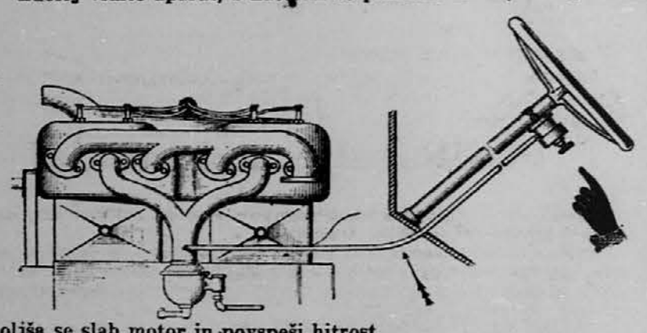

zboljša se slab motor in povspeši hitrost.

Mertel Power Exhilarator.

Pritrdi se ga lahko na vsako karo, katero goni motor na gasolin in je lep okras za vsako karo.

MERTEL POWER EXHILARATOR je aparat, ki se nikdar ne pokvari in deluje pri slabem in lepem vremenu vedno enako; torej prekosi vse dosedanje izume te vrste. Z njim se prihrani do 35% pri računih za gasolin in motor trpi veliko manj ter ne postane prevroč. Glavno je pa to, da v hrib moč podvoji in prepreči, da bi se kara v klancu zaustavila.

Rojaki, ki imate svojo karo, naročite si en aparat za poskušnjo in prepričali se bodete sami, da je res. Vsakemu, ki ne bo zadovoljen, povrnem denar v teku enega tedna.

Cena poniklanemu **EXHILARATORJU** je $10.50 in mesingastemu pa $10.00. Razprodajalci dobe popust. Pišite na:

HENRY P. MERTEL,
215 Secaucus Rd., Homestead **P. O. North Bergen, N. J.**

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Spomini iz Bolgarije.

Spisal **Jos. Repina.**

(Konec.)

"Vi, gospica, tukaj?" In krepko sem ji stisnil desnico.

"Vi, gospod, tukaj?"

Ljubko-poredno me je oponašala in se mi nasmihala, da sem postal rudeč kakor puran. No, ni mi pustila besede, temveč žlobudrala na mestu z neprisiljeno prostodušnostjo:

"Prvn hip sem se vas tako ustrašila.... Menila sem, da vidim vašega duha, sosebno, ker sem prav pred malo časa mislila na vas. Veste, govorila sem z gospodom, ki mi je pravil, da se na svojih kupčijskih potih mudi večkrat i v Ljubljani, — in ob tem sem se spomnila vas.... 'Bog zna, kje je sedaj?' sem si dejala, na, pa sto tukaj! Pa kako ste sei zpremenili: zagoreli.... mračni.... in shujšali ste tudi precej."

"Mnoge težave na potovanju, gospica, mnoge težave", zatrjeval sem ji jecljaje in si počehljal lase s čela, kjer sem začutil rahel pot; "vendar sediva rajša, da se mirno in lagodno pomeniva...."

Pomagal sem ji odložiti pestri solnčnik in beli z rudečo rožo nakiteni slamnik, in jo posadil potem na črnousnjati divan ob steni.

'A kje je vaša mama, gospica?' tako sem jo vprašal, ko mi je bila ponudila prostor poleg sebe.

"Šla je spremit na dom gospo Vazilijevo, soprogo zemljemerčevo in se mora kmalu vrniti, ker tu v hotelu imava voz, ki naju popelje domov.... Stanujeva namreč zunaj mesta v vili gospe Rosenthalove, a mama obiskuje sleherni dan kopeli, ker je bolehna."

"Kdo je ta gospa Rosenthalova?"

"Vdova po nekem slikarju in rojakinja moje mame; baš ona naju je kmalu po vašem odhodu povabila sem v Tatar-Bazardžik, kjer sva sdaj že cel teden. Mama, ki ljubi samoto, se je sicer dolgo obotavljala, a jaz sem jo preprosila.... In koliko prijetneje je tod, nego v dolgočasnem Kazanliku! Toliko zabave, toliko različnih ljudij. Žal, mama hoče ostati samo še štirinajst dnij. Ali se ze vračate iz Carigrada?"

"Bil še nisem ondi, zakaj ne potujem več sam, ampak v družbi dveh gospodov, Španjola in Francoza, kar je mnogo predrugačilo prvotni moj načrt. Tako me je privozil sinočni vlak iz Madesere, neznatne vasice blizu Črnega morja kjer je nenadoma zbolel moj španski sopotnik —".

"In prišel sedaj v Tatar-Bazardžik zdravit se?"

"Da, Francoz in jaz sva pa žnjim —".

"Kot letovičarja, kaj ne?" — prestregla me je koketno.

"Tako nekako."

"Ah, pravite, da je z vami Francoz — morda gospod d'Alby?"

"Pač. Kako ga poznate?"

"Gospica Serafina Rouget mi je že pripovtdovala, o novodošlem ljubeznivem kavalirju, ki jo je popoldne pri lawnltennis-igri tako izvrstno zabaval."

"Aha, se vjema.... Sedaj je menda s to gospico in njenim očetom na promenadi, če ne s Španjolom pri biljardu."

"Niste nič gotovi s svojimi tovariši?"

"Hm.... cel dan sem letal po ulicah, a se sedaj na vecer odtegnil družbi, da si odpočijem in tudi nabavim nekoliko duševne hrane."

"Radi čitate? Kakor jaz.... sem sleherni dan v tej sobi: saj je toliko različnih knjig in listov! — Pardon — skoro sem pozabila kje pa je vaš junak in pesnik djado Ilija?"

"Tam na postaji Aidos čaka na vozne prilike, da pripelje naše konje do Plovdiva, odkoder jih jezde privede semkaj. Najkasneje ima dospeti pojuternjim."

Tako in jednako sva se torej pogovarjala.... Ona me je izpraševala o mnogem in različnem, jaz pa sem ji le raztresen dajal odgovore, zakaj v duhu sem se pečal z važnim naklepom, se boril z veliko mislijo, kako odločiti na mah zadevo Petra in Izabele, dvigniti v hipu zastor nad tajnostjo, ki me je mučila že dnove in dnove.

"Kar ve mati, to ve hči!" sem si slednjič zagotovil; smešno se mi je zdelo odlašati, in neuzdržna sila mi je tiščala iz grla besede. Nisem več pazil na posledruje vprašanje gospičino, ampak pričel brez uvoda, brez zveze s prejšnjim pomenkom, nekam hlastno poudarjaje: —

"Francoz je vesel, srečen človek, no, ubog trpin je moj tovariš Španjol — Don Pedro Alejandro de Santillana, caballero gran Cruz de la Real."

Nepremično sem gledal gospico in videl, kako je prebledela.... prebledela in oči pozorno uprla vame. Jaz pa sem počasneje nadaljeval, dočim mi je srce hotelo počiti od strahu in pričakovanja:

"Lastni brat Miguel mu je ugrabil po poroki ženo Izabelo in išče jo že osemnajst let —".

"Nehal sem, ker Bella je zaječala....

"Moj oče!" je divje kriknila in se zgrudila na divan.

"Gospica!" Lahno sem se nagnil čez njo. "Gospica, ojačite se!"

Vzravnala se je: izza belega robca pa je prosila ihte:

"Peljite me k očetu, k mojemu ljubemu očetu...."

"Gospica!" stopil sem pred njo in jo prijel za roko. "Videli bodete očeta, — a nocoj ne, ker za današnji dan vam je dovolj. Rotim vas, slušajte! Sleherni trenutek utegne priti vaša mati.... A njej bodi nocoj vse prikrito. Ne izdajte se ji v nobeni besedi, v nobenem gibljaju; in jutri bo njena radost popolna. Naznanite ji, da ste se sestali z menoj — toda samo to! — in javite ji moj poset za sedmo uro rano. Hočete tako storiti?"

"Hočem...." Obrisala si je solzne oči in vstala.

"In kdaj bom videla očeta?"

"Ob osmih. Gospod Jules ga pripelje."

"Hvala. — Bog z vami!"

Podala mi je desnico, in odšel sem skozi stranske duri.

Drugi dan sem točno ob sedmi uri zjutraj odrinil železna vratca v ograji, ki je obdajala cvetoči vrt okrog vile gose Rosenthalove. Predno pa sem dobro stopil čez prag, mi je že prihitela nasproti gospa iz Kazanlika, čudno bleda in razburjena, ter, strastno me objemša, klicala:

"Gospod, minuto pozneje, in šla bi bila po vas! Bella mi je povedala vse — ali je res, gospod, ali je res, gospod, ali je res?"

"Da, gospa, v kolikor se tiče vaše hčere. No, zadnji dvom premine, če potrdite — to."

Rekši sem ji izročil Pedrovo sliko. —

Dolgo, dolgo je zrla vanjo.... naposled jo je pritisnila na srce.

"On je.... Dejali so mi, da je mrtev, a on živi.... Bog, ti si dober, neskončno dober!"

Mati in hči sta ihteli v tesnem objemu.

•

Dva meseca sta bila že pretekla, odkar se sem bil z Balkana zopet povrnil v drago domovino, ko mi je prinesel jesenskega jutra poštni sel na belem kartonu sledečo novico:

Izabela Marjia d' Alby,
roj. de Santillana

Jules d' Alby
velepostsnik in tovarnar,
poročena.

Lyon.... 1896.

Jesen.

Jesenski dih po zemlji veje.
Oropan cvetk sameva vrt;
Oj kmalu zgrne pač, oj kmalu
Že zima svoj sneženi prt.

Porumenelo listje siplje
Šuštenjem tihim se z dreves;
Je čuti zakasnele tice
Turobno žvrgolenje vmes.

Gredice opuščene kiti
Le redek še jesenski cvet;
Ponosno ziblje se, popenja,
A kmalu ga zagrne — led.

Pogled ta živo me spominja
Na leta pozna in na smrt:
Oj prišle bodo, prišle — astre,
Bo ž njimi žitja venec strt.

Da bi se s cvetkami pač mogla
Ulečи mlada pod zemljo,
Da starosti mi ni se bati, —
Kako lepo bi to bilo!

Mira.

Rad bi izvedel za bratranca KAROLA MRHAR, doma iz Prigorice pri Ribnici na Dolenjskem. Pred dva in pol leti sva bila skupaj v šumi v Richwoodu, W. Va., in se daj se baje nahaja nekje v Pittsburghu, Pa. Ako kdo izmed rojakov ve za njegov na slov, naj mi blagovoli naznaniti, ako pa to on sam bere, naj se mi oglasi. — Joseph Drobnič, 1154 E. 60. St., Cleveland, Ohio. (9-12—12)

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

SIR H. RAWLISON, POVELJNIK ČETRTE ANGLEŠKE ARMADE NA FRANCOSKEM BOJIŠČU.

Roentgenova luč.

Med tistim časom, ko je v Monakovem trajal zbor bijologov (životoslovcev), je bilo mnogo dotičnega orodja na ogled razstavljenega v dvoranah fizikalnega zavoda ondanje univerze. Najzanimivejše je bilo na tej razstavi "Berlinsko električno društvo" s svojimi napravami za porabljanje Roentgenove svetlobe. Namesto prejšnjih Crookesovih ali Hittorfovih cevij je razkazovalo to društvo svoje prenarejene Roentgenove cevi, pa tudi nove svetlikajoče zaslone.

Posrečilo se je temu društvu, da je prvič pokazalo pozornost vseh udov človeškega telesa. Odprlo je namreč, brez kake fotografske slike, prostemu očesu naravnost pogled do notranjih udov telesa.

Roentgenova svetloba tukaj ne kaže le kostenjaka in vsakatelega njegovega dela, ampak tudi slike mirnih in gibljočih se rahlih udov telesa. Roentgenova luč je odkrila očem pluča in jetra, pokazala je prečno mreno z njenim gibanjem med dihanjem, pokazala srce človeško z njega utripanjem.

Zbor prirodoslovcev v Curihu se je začetkom velikega srpana leta 1896 tudi pečal z napredki porabljanja Roentgenovih žarkov. Posebno pozornost sta vzbudila profesor Ludovik Zehnder in slikar in fotograf Kempke. Ta dva učenjaka sta z Roentgenovo svetlobo presvetila telo popolnoma dorastlega človeka s takim uspehom, da so zborovalci osupli ogledovali na fluoreskujočem zaslonu natanko naslikane podobe njegovih notranjih udov. In Kempke je kar hitro med sejo fotografoval oddelke telesa, ki so jih ogledovali na zaslonu ter podajal odhajajočim završene fotografske slike prozornega telesa.

Prof. L. Zehnderu se je posrečilo narediti namesto dosedanje Hittorfove novo stekleno cev, ki dalje vstraja in zlajšuje vsa opravila presevanja in fotografovanja. S Zehnderjevo cevjo se izdelujejo doslej nazvestejše in najzanesljivejše slike svetlikajočih se zaslonih in na fotografskih tablicah. Njegova nova ustrojitev fotografuje na širših ploščah osebe, ki stoje dalje od aparata kakor doslej, zakaj Roentgenova svetloba lije s širokim tokom iz Zehnderjeve cevi. Na ta način je mogoče fotografovati večje oddelke telesa na jedni in isti tablici.

Zehnder vendarle ne more fotografovati celega človeka na jedni plošči; treba je glavo posebej naslikati in potem šele sestaviti razkosane podobe v jedno sliko telesa. —

Dr. Dumstrey iz Lipsije, ki se je sam mnogo pečal z jednakimi poskusi, je tudi govoril pri zboru o presevanju telesa. "Tudi jaz sem napravljal — tako je govoril — slike z odličnim aparatom, ki ga mi je poslalo iz Berlina "električno društvo." Skoro popolnoma tako, kakor kaže našim očem tukajšnja slika, mi odpira moj aparat pogled v notranje telo. S tako pripravo v rokah si izdelujem podobe "anatomske sestave" udov, členov in kostij tako natanko, da vsak količkaj zvedeni zdravnik lahko razloči, kaj je na tem ali drugem udu zdravega in kaj pokvarjenega, kaka je pokvala in kaj je storiti, da se ozdravi dotični oddelek telesa. Po členih in sklepih mi dela moj aparat tako čisto pozornost živega telesa, da lahko razločujem, kaj je v njih pravilnega in kaj bolehajočega ali pokvarjenega. Pri osebah, katere niso preveč zalite z maščobo, mi razjasnjuje in razkazuje Roentgenova svetloba vse notranje votline in ude, potaknjene po temnih votlinah in kotih. Na životu živega človeka ne vidim le srca, kakršno je, kadar deluje, temveč vidim tudi, kako se srce skrčuje in raztegnuje, vidim, kako srce bije in živi — in kako ohranja telesno življenje.

Moja Roentgenova svetloba mi dalje razkazuje gibanje jeter gori in doli, napenjanje in izpraznjevanje pljuč med dihanjem, vidim kako delujejo kakor kovaški meh. Roentgenovi žarki mi prodirajo celo najtrdnejše kosti človeške črepinje ter mi razsvetljujejo možgane tako natanko, da zagledam vsako tujo stvar, ki se je vrinila vanje, če je ta stvar ni za žarke prozorna."

To so znameniti napredki, s katerimi se odlikuje današnja umetnost v primeri s prvotnim Roentgenovim fotografovanjem.

A poslušajmo še, kaj je še naposled povedal Dumstrey:

"Nova svetloba si pridobiva pri ranocelstvu imenitejšo ulogo kakor pri spoznavanju boleznij po notranjih votlinah in tesnih, s trdimi kostmi ograjenih ali pa z mastjo zalitih kotih. Ob vsaki naključbi se bo ranocelnik z Roentgenovo svetlobo prepričal, ali ima opraviti z zlomljeno kostjo, ali z otisko, ali s prenapetimi živci tega ali drugega uda, ali pa s pretegnejnimi kitami. Ranocelec postavi bolehni ud med Roentgenovo svetlobo in med fluoreskujoči zaslon. In toliko da se dobro ozre po sliki, ki nastane na zaslonu, pa takoj spozna, s čim ima opraviti.

Recimo, da je zdravnik ravno že uredil zlomljeno kost in obvezal roko ali nogo, pa si sam ni svest, ali mu je šlo vse po pravilih ali ne. Kaj mu je storiti? Seže po aparatu, ki mu daje Roentgenovo svetlobo, in po svetlikajočem zaslonu. Kakor hitro Roentgenovi žarki prešinejo obvezo in zadenejo na zaslon, takoj se pokaže na zaslonu do malega natančna slika narejene obveze! In z jednim samim marnim pogledom po slik, na zaslonu se prepriča, ali je vse po godu ali ne. In to je najimenitnejše, da ranocelec vidi, ali se konca zlomljene kosti stikata ali ne, kakor sta se držala drug drugega na zdravi nogi. Pa že med celjenjem obvezane noge mu je mogoče po sliki na zaslonu prepričati se, ali se celjenje vrši redno ali ne, ali je morda kaj popačenega, nepravilnega na rani, da je treba preobvezati in popraviti. — Tako zlajša ranocelec sebi celjenje, bolniku pa hude bolečine; preskrbi mu pravo zdravljenje, da mu ne ostane roka ali noga zavita postrani in da se ne skrči in ne skrajša, da bolnik ne ostane nron. in kruljev vse svoje žive dni."

V nemškem "zdravniškem tedniku" objavlja prof. dr. Eulenburg dvoje naključij s strelom v glavo. Pred najdbo Roentgenove svetlobe si ranocelništvo ni znalo pomagati, če je svinčenka brez znaka obtičala v črepinji. Taka dva slučaja sta prišla Eulenburgu v bolnišnici pod roke.

Neki slaščičar si je leta 1886 hotel končati življenje. Ustrelil se je v glavo na desnem seneu. Svinčenka se je udrla v glavo. Zdravniki pa dotlej niso mogli določiti, ali je svinčena krogljica prodrla ven in letela naprej, ali se je udrla v možgane in ostala v črepinji. Posrečilo pa se je samo po se bi toliko, da se možgani niso vneli, dasi se je zdravnik tega zelo bal, ker hudo je imelo bolnika v glavi. Po sreči se je odvrnila smrtna nevarnost.

Ko se je čez deset dnij rana zacelila, kolikor se jo vidi od zuna, izpustil je zdravnik moža iz svojega varstva, češ, da je ozdravljen. Samomorilcu pa se je dozdevalo op telesnem občutju, da glava ni zdrava kakor je bila poprej in da je svinčenka obtičala v črepinji. Potožil je mož zdravniku svoje bolestne občute. Ranocelec pa mu ni mogel odgovoriti.

Potem je prebil štiri leta brez kake težave v glavi, čez štiri leta pa so ga prijele v glavi strašne bolečine. Napadale so ga sedaj to, sedaj drugo uro. Bolečina se je razširjala okoli desnega senca. Ko so take bolečine z malimi prenehljaji trajale že čez šest tednov, jelo je moža skrbeti, da bi utegnile prihajati slabosti od svinčene kroglice, katera je po njegovih mislih še vedno v glavi.

(Konec prihodnjič).

27 mesecev vojske — italijanske skrbi.

"Zuericher Post" piše: 27. vojni mesec potrjuje, da so od ententnih armad v Volihiniji in Galiciji v Picardiji in ob Mozi, kakor tudi ob Soči z najtežjimi izgubami priborjeni uspehi vsled dogodkov na Balkanu postali brez pomena. Maloštevilne turške in bolgarske z nemškimi četami podpirane divizije so ob spodnji Donavi izvedle doslej v tem letu najvažnejše operacije. To se je moglo zgoditi, ker niso bili Bolgari v Macedoniji dovolj zgodno in ostro, Turki v Mezopotamiji in Siriji pa sploh nič zaposleni. Pasivno zadržanje v teh ozemljih je omogočilo prevoz turških čet v Galicijo, dalje vporaba turških in bolgarskih bojnih sil v smeri, ki postane v nadaljnem poteku lahko nevarna za rusko južno krilo.

'Idea Nazionale' opominja, naj se pravočasno preskrbi, da se ne bodo italijanske čete izčrpale. Že doslej je Italija takorekoč vse za vojno sposobne može v starosti od 19. do 40. leta postavila na bojišče in treba je misliti na varčevanje s človeškim materialom. To se zgodi lahko najboljše s tem, da se bogato preskrbi z menanienm materijalom. Biti moramo tembolj previdni, ker se trdovratno vzdržuje vest, da nameravata Avstrija in Nemčija po porazu Rumunije z vso silo udariti na Italijo.

Italijansko pretiravanje.

Curih, Švica, 9. decemhbra. — Italijanski listi poročajo z bojišča tako, kakor da bi bili Italijani osvojili več trdnjav prve vrste in da se bore tako ženialno, da se jim ni mogoče ustavljati.

Poročajo tudi, kar je uraden opis zamolčal, da so med 12-urnim avstrijskim protiobstreljevanjem avstrijskega topništva, ki se je pričelo ob pol 7. zvečer, Italijani posebno na koti 308 strašno trpeli. Med drugim sta bila nevarno ranjena neki brigadni general in neki polkovnik. Težko so trpeli Italijani tudi pod sovražnim ognjem v Lokvicah in v Opatjem selu. Pri koti 208 se je protinapad zelo približal italijanskim postojankam, ki so bile obstreljevane z granatami; tam se je razvil boj z bajoneti. Avstrijska letala so letala tako nizko in spretno nad italijanskimi postojankami, da so njih strojne puške uničujoče učinkovale, predno so sploh Italijani znali ,kaj da se godi. Pri napadu na Veliki hrib je navduševal napadalce Gabriele d' Annunzio. Cadorna ga je zato povišal za stotnika.

Angleška rabi še skoro pol miljona municijskih delavcev.

London, Anglija, 9. decembra. Dr. Addison od municijskega ministrstva je izjavil, da je potrebnih še najmanj 315,000 moških in 100,000 ženskih delavcev, da se izvede ves načrt za izdelvanje municije.

Za vsebino oglasov ni odgovorno uredništvo ne upravništvo.

NAZNANILO.

Tempotom naznanjam vsem članom društva sv. Janeza Krstnika št. 106 J. S. K. J. v Davisu, W. Va., da se vrši 17. decembra prihodnja redna seja, ki je zaeno tudi glavna letna seja. Pri tej seji imamo rešiti več važnih točk ter izvoliti nov odbor za bodoče leto. Dolžnost vsakega člana je, da se te seje udeleži in pomaga boljše vse urediti. Čim več nas bo, tem bolje bo vse rešeno v korist društva in Jednote. Upati je, da ne bo nikogar manjkalo dne 17. dec. in s tem bo izključeno vsako nepotrebno oporekanje, katero kaj rado nastane od članov, ki niso prisotni pri seji.

Frank Caserman, tajnik.
(9-12—12)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JOSIPA OCVIRK. Pred enim letom se je nahajal nekje v Martin, Fayette Co., Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Martin Ocvirk, Range View, via Eagle Point, Sask., Canada. (9-12—12)

Veselilo bi me izvedeti za naslov mojih dveh prijateljev JOSIPA OKRETIČ, doma iz Kostanjevice na Primorskem, ter za ANTONA NOSAN mlajšega, doma iz Goriče vasi pri Ribnici na Dolenjskem. Prosim ju za prijaznost, da se mi javita. — Joseph Špacal, 1031 Garfield St., Tolleston, Gary, Ind. (9-12—12)

Denarne pošiljatve za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako ga odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli urediti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y

IZUME SE IŠČE.

jo **zastonj.**

Čitajte moj oglas v petkovi izdaji tega lista.

A. M. Wilson,
309 Victor Building,
Washington, D. C.

OPOMIN.

Podpisani opominjam vse ono v Kansas City, Kans., ki mi kaj dolgujejo, da poravnajo svoj dolg najkasneje do novega leta. Kdor tega ne stori v določenem času, ga bom objavil s polnim imenom v časopisu ter naznanil, kje je doma.

Vinko Arko,
461 S. 11. St., Newark, N. J.

Rad bi izvedel za naslov FRANKA KOŠIR. Pred nekako petimi leti sva bila skupaj v Richwoodu, W. Va., potem je pa odšel v Barbaerton, Ohio. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Anton Glažar, Camp 10, Slaty Fork, W. Va. (9-12—12)

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili oslepljeni, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali dovodošle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:
STATE DEPARTEMENT OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION,
Newyorški urad:
230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Posebno naznanilo.

S tem naznanjamo našim rojakom in odjemalcem, da smo ravnokar prejeli zelo veliko izbiro **COLUMBIA** oktobrskih in novembrskih plošč. Te plošče so popolnoma nove in so šele kratek čas v prodaji. Število teh plošč je bilo odmerjeno in zato povem svojim stalnim odjemalcem, da jih takoj naroče, ker zelo hitro gredo in se je bati, da zamude priliko kupiti nove plošče. Tukaj je nekaj novih plošč.

E 2778	(Po jezeru. (M. Vilhar.)	75c.	E 6057	(Pastirska. Mazurka.	75c.
	(Domovini. (Dr. R. Ipavec)	75c.		(Maškera. Polka.	75c.
E 2779	(Luna sije (J. Fleisman)	75c.			
	(Sladko je vince. Ne bom		E 6058	(Domžalski valček	75c.
	(se možila. Vidim draga			(Marzolin	75c.
	(moja.	75c.			
E 2758	(Hungarian Rhapsodie	75c.	E 6062	(Mastne pripovedke 1.	75c.
	(Song of the Puszta			(Mastne pripovedke 2.	75c.
	(Maiden	75c.			

Zato prosim svoje odjemalce, da mi pošljejo svoja božična naročila takoj, da jih zamorete dobiti se pred Božičem.

Mi imamo zelo veliko izbero **COLUMBIA** strojev od $15.00 do $200.00. Mi prodajamo stroje na upanje in mesečna odplačila. Vaš kredit je nam dober in prav dragevolje vam pojasnimo vse glede kupa na odplačila. Zelo zmerne cene.

PITTSBURGH PHONOGRAPH COMPANY

1331 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Odstranite svoj revmatizem

in rabite le vspešno zdravilo za to bolezen.

REMO

Spoon Gout Medicine.

Ena steklenica stane en dolar, tri steklenice -2.80, šest steklenic, vspešno in popolno ozdravljenje celo pri zanemarjenih slučajih, celo zdravljenje stane $5.00 s poštnino vred.

CROWN PHARMACY OF CLEVELAND

2812 EAST 79th ST., CLEVELAND, OHIO.

NAROČILO.

Tem potom naročam ..... steklenic **REMO SPOON GOUT MEDICINE** in priložim $.... in .... centov.

Ime .....

Naslov .....

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 86 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 885, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
Il. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 587, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. KARVIN IVEC, 624 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 6325 Station St. N. S., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 1718 Isabel Ave., Cleveland, Ohio.

PORotni ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 12, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 820 Davson Ave., R. F. D. 1, Gotfrid Field, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 113½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Pa.

Društveno glasilo "GLAS NARODA".

MESEČNO POROČILO O DOHODKIH IN IZDATKIH ZA BOLNIŠKO PODPORO ZA NOVEMBER 1916.

	Dohodki:	Izdatki:		Dohodki:	Izdatki:
1.	82.20	45.00	50.	24.00	
2.	30.60	99.00	51.	5.40	
3.	85.20	183.00	52.	3.60	
4.	21.00	8.00	53.	64.80	81.00
5.	9.60		54.	18.00	30.50
6.	51.00	46.50	55.	45.00	51.00
7.	43.90	30.00	56.	10.80	
8.	58.80	137.00	57.	15.00	25.00
9.	19.80		58.	36.60	140.00
10.	27.00	54.00	59.	13.20	18.00
11.	40.20		60.	17.40	
13.	39.60	47.50	63.	8.40	
14.	13.80	25.00	64.	18.60	53.00
15.	16.20	23.00	65.	49.20	14.00
16.	56.40	84.00	66.	9.60	18.00
17.	121.80	262.00	67.	27.20	38.00
18.	17.40	11.00	68.	64.80	148.00
19.	42.60	62.00	69.	33.00	39.00
20.	30.00	44.00	70.	18.60	33.00
21.	47.40	6.00	71.	45.60	52.00
22.	21.60	26.00	72.	19.80	22.50
23.	30.90	49.50	74.	5.40	
24.	10.80		75.	5.40	
25.	21.00	70.00	76.	18.00	31.00
26.	108.60	160.50	77.	23.40	62.00
27.	35.40	126.00	78.	21.60	43.00
28.	28.20	83.00	79.	21.60	25.00
29.	53.40	31.00	81.	20.40	
30.	61.20	203.00	82.	15.00	77.00
31.	52.80	60.00	83.	9.60	12.00
32.	39.60		84.	8.40	15.00
33.	81.60	174.00	85.	10.80	
34.	13.20	6.00	86.	31.20	43.00
35.	36.60	60.00	87.	22.95	
36.	6.60	14.00	88.	8.40	
37.	34.80	27.00	89.	10.80	32.50
39.	26.40	30.00	90.	17.40	30.00
40.	7.20	39.00	91.	17.40	74.00
41.	61.20	119.00	92.	22.80	
42.	18.00	64.00	93.	15.00	17.00
43.	28.80	80.00	94.	12.00	
44.	76.80	137.50	95.	9.00	
46.	20.40	19.00	96.	9.60	
47.	27.00	7.00	97.	7.80	13.00
48.	13.20	62.00			
49.	17.40	16.00		2677.75	4068.00

Toraj, kakor je iz gori izkazanega poročila razvidno, je zopet primanjkljaja za bolniški sklad $1,390.25.

Nadalje opozarjam vse postajne tajnike in jih tudi prosim, da za mesec december dopošljejo poročila in assesment, kakor hitro je mogoče, tako da je mogoče knjige zaključiti z zadnjim decembrom.

Če bi od katere postaje ne sprejel poročila in assesmenta do zadnjega tega meseca, se ne bode zamoglo ozirati in se bode pisalo za dolg za mesec december.

Naznanjem tudi, da ako bi bila poslana kaka bolniška nakaznica za izplačati podporo bolnikom, da se ne bode nakazala za mesec december, ako jih ne dobim pred zadnjim decembrom. Zatoraj opozarjam in kakor tudi prosim vse tajnike, da naj se požurijo s poročili kolikor je mogoče.

Pozdravljam vse člane kakor tudi članice združenih društev sv. Barbare. Želim vesele božične praznike in srečno Novo Leto, da bi imeli boljši uspeh v društvenem oziru.

Udani

Ivan Telban, glavni tajnik.

POROČILO ZA MESEC NOVEMBER 1916.

PRISTOPILI ČLANI:

k postaji štev. 2 v Jeny Lind, Ark. Anton Kobal roj. 29. maja 1892;
k postaji štev. 3 v Moon Run, Pa. Anton Seputis 14. mar. 1887;
kpostaji štev. 6 v Cleveland, Ohio Josef Trškan 9. mar. 1883;
k postaji štev. 11 v Duryea, Pa. Frank Elm 17. jun. 1898; Mihael Birk 11. sept. 1893;
k postaji štev. 17 v Broughton, Pa. Mike Zar 4. okt. 1892; Jožef Pijuk 2. mar. 1878, Anton Homer 13. jul. 1872;
k postaji štev. 21 v Little Falls, N. Y. Nikola Milin 15. feb. 1892; Anton Milin 13. jun. 1872;
k postaji štev. 39 v Clarksville, Pa. John Jenec 10. jul. 1898;
k postaji štev. 64 v Grayslanding, Pa. Josef Komar 7. mar. 1896;
k postaji štev. 65 v Joliet, Ill. John Šajn 1. maja 1898;
k postaji štev. 66 v Pineville, Minn. John Shuser 10. okt. 1887;
k postaji štev. 81 v Midway, Pa. Frank Petelin 16. aug. 1876;
k postaji štev. 86 v White Valley, Pa. Tony Peršin 2. maja 1892;
k postaji štev. 94 v Clinton, Pa. Ferdinand Uresk 30. maja 1895;
k postaji štev. 17 v Broughton, Pa. Josefa Žibert 30. dec. 1881;
k postaji štev. 53 v Pittsburgh, Pa. Josefina Kolar 21. mar. 1882;
k postaji štev. 82 v Farrell, Pa. Frances Valentinčič 7. apr. 1881.

PRESTOPILI ČLANI:

od štev. 79 k štev. 44 Frank Šum 3834; od 3 k 63 Valentin Arh 6487; Štefan Kovačič 9427;
od 16 k 81 Pavel Nabergoj 6966; od 93 k 81 Franc Brence 8909; od 76 k 65 Ivan Urbančič 9050; Ana Urbančič 1202;
od 2 k 7 Frank Blenkač 9202, Anton Blenkač 9448;
od59 k 92 John Gross 1645; od 44 k 92 John Mohorič 311; od 37 k 92 Rudolf Prosene 4443; od 84 k 67 Frank Klanšek 8251; od 16 k 17 Ivan Udovič 7291;
od 6 k 8 Alojz Matičič 2936, od 15 k 74 Franc Dolinšek 399, od 15 k 39 Franc Volko 1867; od 53 k 39 Anton Zidanšek 3172;
od 69 k 56 Mihael Černelič 7733; od 20 k 56 Anton Seslar 7922; od 3 k 93 Peter Rupnik 8891, Marko Rupnik 7129; od 17 k 54 Matija Permišek 6297, Uršula Permišek 615;
od 82 k 28 Frank Tegelj 7144; od 86 k 6 John Lenarčič 8702; od 3 k 6 Franc Turk 7373; od 72 k 10 Josefina Rugelj 1244; od 53 k 71 Frank Natingal 8224; od 14 k 69 Josef Skok 5662, Josef Obreza 8921, Ivan Zadnik 8920, Anton Vatovec 8922;
od 17 k 48 Ivan Eržen 8191.

SUSPENDIRANI ČLANI ZOPET SPREJETI:

pri postaji štev. 2 Anton Omerzu 1381;
pri postaji štev. 3 Jernej Miklavčič 2776; Leopold Bostnik 6826;
pri postaji štev. 6 Josef Spelič 7641, Math Kovačič 147, Albin Savine 8565, Frank Celnar 8205, Frank Zagore 9365, Frank Gabrenja 8936, Josef Kožar 6943, Frank Zaletel 8804, August Fink 6383, Ignac Zupančič 9315;
pri postaji štev. 7 Ignac Bankše 213;
pri postaji štev. 8 August Samec 3914;
pri postaji štev. 17 John Brežič 4759, Štefan Liftak 7909, Mary Liftak 978;
pri postaji štev. 19 John Zagore 7085;
pri postaji štev. 23 Viktorija Usman 890, Mike Ladija 3473, Frank Usman 4043;
pri postaji štev. 27 Frank Hofer 3202, Frederik Linasy 9019;
pri postaji štev. 29 John Kalan 4827;
pri postaji štev. 30 Peter Rabuze 9544;
pri postaji štev. 31 John Benich 9487, Frank Mauser 9394;
pri postaji štev. 32 Josef Lesjak 1996;
pri postaji štev. 33 Franc Perko 4834;
pri postaji štev. 41 Andrej Lepej 500, John Strah 9224, Mihael Raspotnik 6408, Anton Raspotnik 7266;
pri postaji štev. 44 John Maček 6997, Frank Volk 703, Izidor Barbar 3332, Frank Polšak 2635, Anton Orel 4597, Anton Košir 1630, Ana Polšak 300;
pri postaji štev. 53 Georg Hečimvič 8739, Ana Zviršek 1206, Frank Zviršek 5176;
pri postaji štev. 58 Frank Mihelich 6330, Ferdinand Susnik 8595;
pri postaji štev. 60 Anton Černič 1545;
pri postaji štev. 70 Ivan Kralič 4649, Agata Podpeskar 1175;
pri postaji štev. 71 Jury Kalispe 8289, Frank Benčina 8222, Tomaž Hace 7303, Josef Bekman 8092, Alojz Benčina 5558;
pri postaji štev. 82 John Kovačič 9273, Jacob Trojar 9312;
pri postaji štev. 88 Rozalija Gnezda 1192.

SUSPENDIRANI ČLANI IN ČLANICE:

pri postaji štev. 1 Anton Potočnik 7223, Alojz Vidovic 8669;
pri postaji štev. 2 Frank Kozjak 7228, Peter Jenko 3465;
pri postaji štev. 3 Peter Možina 4660, Peter Markun 4370, Anton Černigoj 1033, Frank Kral 9516, Alojz Boloh 4021, John Petroviči 9414;
pri postaji štev. 4 Anton Roglič 6653, Peter Lapen 8442;
pri postaji štev. 6 Josef Lunder 4004, John Zorman 1518, Frank Česen 9343;
pri postaji štev. 10 Frank Smerkol 5526;
pri postaji štev. 14 Math Slanc 7736, Joe Fitz 6902, Marija Fitz 948;
pri postaji štev. 15 Anton Drenik 1465;
pri postaji štev. 17 John Kaušek 3603, Tomaž Razpet 4614, Rudolf Černe 5232, Marija Černe 696;
pri postaji štev. 21 Frank Mihivc 3985, Anton Blatnik 5863;
pri postaji štev. 23 Anton Smole 8981;
pri postaji štev. 25 Josef Pugerčič 2028;
pri postaji štev. 27 Franc Planko 7834, Ana Planko 1008;
pri postaji štev. 30 Valentin Kosmač 5595, Frank Sevšek 7479, Anton Gornik 7677;
pri postaji štev. 31 John Hrovat 5670, Rudolf Bohar 5701;
pri postaji štev. 33 Alojz Mohorčič 9121, Franc Razingar 6214; Andrej Slokar 5693;
pri postaji štev. 35 Pavel Sobodin 6622, Marija Sobodin 770;
pri postaji štev. 41 Max Ostrelič 8158;
pri postaji štev. 42 Jacob Podbevšek 8386;
pri postaji štev. 44 Anton Lesjak 9003, Josef Osenk 929, Frank Maus 1158, Louis Skerbinšek 2864, Martin Cafuta 4553, Rudolf Blažič 2712, John Smuk 2077, Ignac Volk 5860, Frank Satovšek 4119;
pri postaji štev. 46 Mary Sirk 730;
pri postaji štev. 49 Frank Maček 3681;
pri postaji štev. 50 John Fegič 7690;
pri postaji štev. 55 Alojz Jakobe 8550, Martin Germek 8728;
pri postaji štev. 57 Louis Mežič 8176, Mihael Ričkovič 9226;
pri postaji štev. 58 Blaž Šeme 6437;
pri postaji štev. 60 Martin Molnar 3774, Josef Novak 6547, John Filicijan 6287;
pri postaji štev. 67 Martin Solar 5154;
pri postaji štev. 69 Roman Černič 6405, Frank Galantini 8202;
pri postaji štev. 77 Joe Pavkovič 9048;
pri postaji štev. 81 John Ivanac 8440;
pri postaji štev. 82 Frank Umek 9311;
pri postaji štev. 84 Anton Dular 9063;
pri postaji štev. 90 Alojz Flegerič 3449;
pri postaji štev. 92 Frank Slobir 9100, Martin Knez 4162.

ODSTOPILI ČLANI:

pri postaji štev. 11 Andrej Peternel 9302, John Peternel 9175;
pri postaji štev. 18 Bartol Peišek 5655;
pri postaji štev. 21 Mihael Kramar 6133;
pri postaji štev. 24 Mihael Mlinarič 9351, Joe Capat 9220;
pri postaji štev. 27 John Hoja 8597;
pri postaji štev. 90 Frank Jenko 8405;
pri postaji štev. 92 Anton Petrnik 8752.

ČRTANI ČLANI IN ČLANICE:

pri postaji štev. 1 Josef Grubar 6139;
pri postaji štev. 3 Josef Juričič 8575;
pri postaji štev. 14 Martin Strieel 7852;
pri postaji štev. 17 Terezija Guštinčič 933;
pri postaji štev. 30 Anton Završnik 6594, Julija Pogačnik 1074, John Rupnik 9017; Anton Vogel 9000, Josef Laboda 8802;
pri postaji štev. 31 Nikola Banič 9230;
pri postaji štev. 38 Jožef Štefe 8879;
pri postaji štev. 44 Štefan Lapnik 8806;
pri postaji štev. 53 Alojz Urbančič 9417, Josef Ausec 7109;
pri postaji štev. 65 Josef Kambič 5528;
pri postaji štev. 81 Frank Nagode 9206.

UMRLI III. RAZREDA OTROČJI ODDELEK:

1471	Louis Cukole, član postaje štev. 29 Rock Springs, Wyo.	$75.00
2346	Tony Cukole, član postaje štev. 29 Rock Springs, Wyo.	75.00
3039	Julija Selak, članica postaje štev. 33 Cleveland, Ohio	75.00
2577	Viljam Strniša, član postaje štev. 53 Pittsburgh, Pa.	75.00

Z bratskim pozdravom

JOHN TELBAN, gl. tajnik.

Zaplenjeno žganje.

Popolnoma vse žganje v c. kr. zasedenem področju (čitaj v Srbiji) se zapleni za potrebe vojaške uprave. Kdor temu nasprotuje, bo kaznovan z globo do 2000 kron. (Beogradske Novine z dne 29. sept.)

To ni nobena skrivnost. Vojaško poveljstvo v Avstriji dovaža cele železnične vlake opojnih pijač na bojišče. To je avstrijska vojna umetnost, taktika nemških in avstrijskih generalov. Sedaj je marsikateremu jasno, zakaj se avstrijski vojaki tako hrabro bijejo: ker se jih opijani!

Na morju.

— O. Henri, idi hitro sem, ravnokar plujemo mimo nekega vulkana.

— Oh, pusti me pri miru, jaz dobro vem, kakšne občutke ima vulkan kadar bluje.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Alojzija št. 13 J. S. K. J. v Baggaggaley, Pa., tempotom naznanjam, da se bode vršila glavna letna seja dne 17. decembra ob eni uri popoldan v navadnih prostorih. Pri tej seji imamo rešiti več važnih točk in bo tudi volitev novega odbora za bodoče leto. Vsakega člana dolžnost je, da se te seje vdeleži ter pomaga vse zadeve ugodno rešiti in pa izvoliti sposobne osebe v odbor. Kdor izostane brez važnega vzroka, mora plačati v društveno blagajno 50¢ kazni; izvzeti so le bolni in oddaljeni člani. Torej na svidenje 17. dec.!

John Arh, tajnik.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Janeza Krstnika št. 112 J. S. K. J. v Kitzville, Minn., se tempotom naznanja, da se vrši prihodnja seja dne 17. decembra. Ker je to glavna letna seja, pri kateri imamo rešiti več važnih točk in volitev odbora za bodoče leto, je želeti, da se vsi člani brez izjeme vdeleže ter pomagajo izbrati uradnike, katerim bo res pri srcu napredek društva in Jednote. Kdor se seje ne vdeleži brez tehtnega vzroka, se bo z njim postopalo natanko na podlagi pravil.

Z bratskim pozdravom

Marko Majerle, tajnik.

SVARILO.

Varujte se JOHNA GERDEN, podomače Čavljev iz Petrušne vasi, Št. Vid pri Zatični. Pred kratkim je prišel v New Comerstown, Ohio. Pri meni je bil na stanu in vzel enemu boardarju $20, drugemu pa žepno uro. Star je 17 let, je velike postave, jeca in se prav rad smeja. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, za kar mu bom zelo hvaležen.

Frank Kastelic,
Box 637, New Comerstown, Ohio.

OGLAS.

Cenjenim prijateljem, znancem in ostalim rojakom v GREATER NEW YORKU naznanjam, da sem otvoril na

193 Knickerbocker Ave.,

vogal Jefferson St. v Brooklynu (prej Leo Strukelj)

GOSTILNO

pod imenom

BALKAN CAFÉ AND RESTAURANT,

kjer točim vedno sveže Hupfel pivo, izvrstno domače vino, kakor tudi razne importirane pijače, katere je v sedanjem času sploh mogoče dobiti. Da se tudi za lačne pri meni vsestransko poskrbi, se je že marsikdo prepričal. V moji precej obširni dvorani je vsako soboto in nedeljo zvečer godba in neprisiljena domača zabava. Cene so zelo zmerne; za pristnost domačega vina in sveža jedila jamčim. VSAKO SOBOTO POPOLDNE BREZPLAČEN VROČ PRIGRIZEK. Obiščite me in prepričali se boste, da boste pri meni ravno tako dobro — če ne boljše — postreženi kot kje drugje.

S spoštovanjem

VINKO ZEVNIK,
slovenski gostilničar,
193 Knickerbocker Avenue,
Cor. Jefferson St.,
Telephone: 2571 Stagg. Brooklyn.
(9-12—12)

DELO! DELO!! DELO!!!

Rabim delavce za delo v gozdu. Plača od kosa za cedrove tajste in hemlokove droge, smrekove in hojeve itd. Rabim pa tudi delavce za razna dela v gozdu in plačam na mesec od $40.00 do $45.00, stanovanje in hrano prosto. Za vsa nadaljna pojasnila pišite na:

John Knaus,
Camp 7. Newberry, Mich.
(2—12 4x v 2 d)

"Slovenci"

naročite Old Sunny Times Whiskey

12 kvartov	$8.25
8 kvartov	5.50
4 kvarte	2.95

Ekspress plačamo.
Pošten star viski.
Vreden $4.00 galona.
Kuponi za premije z vsakim kvartom.
Posebno darilo za Božič.
Pišite v kateremkoli jeziku.

Dep. 39
SCHILLER BROS
Kansas City, Mo.

MOHORJEVIH KNJIG za leto 1917

letos ne bo mogoče dobiti semkaj vsled angleške blokade. Udje, ki so meni plačali udnino, dobe knjige naravnost od Mohorjeve družbe, kakor hitro bo to mogoče, ako ne prej, po vojni gotovo.

Imam še nekoliko iztisov Mohorjevih knjig za leto 1916. Kdor jih še nima, si jih lahko naroči; cena $1.30 za iztis (7 knjig) s poštnino vred.

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Pl., Brooklyn, N. Y.
(7,9,11,13,15,18—12)

HARMONIKE

sodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V poprave zanesljivo vsakdo pošlji, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kvanjke kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Rada bi izvedela za naslov MARTINA KOSS, doma iz Ločne pri Novem mestu na Dolenjskem. Pred enim letom se je nahajal v Brownfieldu, Fayette Co., Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi ženi njegovega brata. — Frances Koss, 185 Maple Court, Kenosha, Wis.

Rad bi izvedel za FRANKA ESIH, sobrata in člana društva sv. Barbare postaja štev. 41 v Mulberry, Kansas. Meseca maja je neznano kam odpotoval. Prosim, da se mi javi, ker poročati mu imam važne zadeve, tikajoče se društva. — John Homec, tajnik, R. R. 2, Box 160 Mulberry, Kansas.
11-13—12)

POZOR ROJAKI!

Najuspešnije mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zrastejo v štih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moškim krasni brki in brada in nebodo odpadali in osivali. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule,ture, kraste in grinte, potne noge kurje očesa, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga rakoj pošljem zastonj.

Krasni žepni KOLEDAR za leto 1917 dobite ako pošljete 4 cente za poštnino.

JACOB WAHČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Pensylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vsah ozirih na roko.

Uredništvo.

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE.

POSEBNO NIZKA CENA VINA IZ DRŽAVE NEW YORK.

Dokler zaloga ne poteče ponudim naravnost iz farmarske vinarne:
Concord ali črno vino, sod samo..... $27.00
Riesling ali belo vino, sod samo..... $30.00
Na razpolago imam 25 sodov.

Naročilu priložite Ekspress ali Money Order, ali pa Bank-draft. Za hitro naročilo se uljudno priporočam.

M. KRAINZ,
6120 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.
Jamčim, da je vino čisto in naravno.

Pozor rojaki!

Ravnokar je dotiskana velevažna in velezanimiva slovenska knjiga:

SLOVENIJA VSTANI!

izpod peresa Dr. Nike Zupaniča.

Knjiga govori o sedanji nalogi in bodoči vsodi slovenskega naroda.

Pet tisoč izvodov je bilo poslanih našim vjetnikom v Rusijo, pet tisoč jih je na razpolago ameriškim Slovencem.

Rojaki, sezite po najzanimivejši slovenski knjigi, ki je bila kdaj tiskana v Ameriki!

Stane samo 50 ct. in se dobi pri:

Dr. N. Zupaniču,
1269 E. 40 St. Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way ob Ind St. Mont dock Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 186, Peazi Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zastopnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE SUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 2, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

V smrtni senci.

Baltiška povest.

Spisal **Bogdan Vened.**

(Nadaljevanje).

Kakor ob solnčnem dnevu zlatoluske ribice v ribniku, tako se tarejo nocoj gostje v Vratkovi gostilni. Res, kakor ribice druga za drugo pomole glavico iznad vodne površine, če zagledajo ob bregu moža, ki jim meče vado, in se kar trgajo za mrvice, trnka pa, na katerega je nataknjena vada, še nobena ne pogleda: tako se prikazujejo skozi gostilniška vrata vedno novi gostje in iščejo miz, ob katerih bi se okrepčali z dalekoslavnim Vratkovim jelom in pivom. In striček Vratek jim s svojo družino lepo, ljubeznjivo streže. Smehlja se zadovoljno kot majnikov cvet in obrača na vse strani svoj obraz, kateremu se vidi, da mu hoče na vsak način dati podobo in sijaj solnca neboškega. Želi pač vsem postreči — prav kot dobrotvorno solnce, ki hoče s svojimi žarki vse osrečiti. Nocoj ni Vratek nič zaspan. Kaj še! Stavit grem, da bi nikdar ne pustil, da bi napočil dan, ko bi imel ključ do jutranje zarje!

In kaj je vzrok, da imaš nocoj toliko gostov, boter Vratek? Ti me začudeno gledaš, češ, to ve vendar vsak otrok v Velegradu: jutri bode rujanski knezovič Krut v Velegradu slovesno vmeščen za bodriškega nadkneza!

"Ne bode nam vladal Budivoj, ampak Krut, sin Grinov. Kaj nam bode sicer pomagalo, da smo ubili Gotšalka? Budivoj nas bode še bolj tepel kakor oče in zvezan z narodom saksonskim bode zapletel deželo v nove bolečine."

Tako so odločili in sklenili bodriški starejšine in velmožje po pogrebu Gotšalkove hčere knežnje Viljenice. Že ko so, zatmavši Viljeničino tragično smrt, hiteli od vseh strani k njenemu pogrebu v Ljubek, so prerešetavali med potjo vsak zase vprašanje, koga bi izbrali za svojega novega nadkneza. Pravico do nadknežjega stolca je imel seveda v prvi vrsti Gotšalkov najstarejši sin Budivoj. Na njega je prešlo po smrti knežnje Viljenice, ki je bila najstarejši otrok Gotšalkov, dedno nasledstvo. Ali kdo bode njega volil? On je očetovega duha in srca. Ne, njega ne izbero: on bi se kruto maščeval nad očetovimi morilci-zarotniki in držal še bolj z Nemci. Prišli bi le iz dežja pod kap. Drugega Gotšalkovega sina Henrika pa tudi ne morejo voliti: on je še mladoleten in poleg tega so njegovo mater Sirito tako sramotno zapodili na Dansko! Koga naj toraj izbero? Ko bi bil Pluzon živ, kar njega bi dvignili na nadknežji stolec: saj bi imel kot soprog Gotšalkove sestre pravico do njega. In on bi tudi rad postal nadknez bodriški, tako vsaj so trdili nekateri bližnji njegovi prijatelji, ki so imeli priliko gledati za kulise njegove politike: zato je po Gotšalkovem umoru tako dolgo odlašal s slovesno vmestitvijo knežnje Viljenice za nadkneginjo bodriško; zato je peljal Bodriče nad Hamburg in Slezvik, da bi se proslavil in se prikupil narodu z junaškimi čini. Že je nameraval proglasiti sebe za nadkneza, Viljenico pa odpraviti z lepo doto in jo dati za ženo Krutu rujanskemu — pa mu je moričeva roka prekrižala račun... Koga naj torej volijo Bodriči za svojega poglavarja?

"Kruta!" je šepetal svečenik Slavomir vsakemu starejšinu, ki ga je srečal v Ljubeku. "Kruta izvolite! On sicer ni Bodrič, pa je vendar v nekakšnem duhovnem sorodstvu z Bodiči, saj je bil ženin knežnje Viljenice. On je tudi velik junak in takega sedaj krvavo potrebujemo!"

In Slavomir je kmalu vse volilce-velmože pridobil za svojo zamisel. In ko so se ti velmožje, precej po pogrebu knežnje Viljenice — kakor je veleval star običaj — zbrali k volitvi novega nadkneza pri ljubeškem velikem županu, so se kmalu enoglasno izrekli za rujanskega knezoviča Kruta. In ko je najstarejši starešina, Volčan iz Roztoka, stopil na pomol županove hiše in naznanil velikanski, pred hišo zbrani množici izid volitve in vprašal, ali so zadovoljni s to izvolitvijo — vprašal je nalašč, da bi se ljudstvo čutilo počeščeno, ker pravzaprav pri volitvi deželnega kneza nižji svobodniki, kmetje kakor meščani, niso imel nobene besede, ampak je bilo to izključno stvar višjih svobodnikov, starejšin in velmož — je narod navdušeno zaklical: "Živel Krut!"

Starejšine in velmožje so izbrali iz svoje srede odposlanstvo, ki naj bi hitro poiskalo Kruta in mu naznanilo izvolitev. Odposlana dvanajstorica je našla rujanskega knezoviča na grobišču knežnje Viljenice. Krut se je izprva branil, no končno vsprejel ponudeno mu dostojanstvo. Na nadaljno vprašanje starejšin, kdaj in kje hoče biti slovesno vstoličen, je pa odgovoril, da jim bode povedal to drugi dan. In po dolgem posvetovanju s svečenikom Slavomirom je drugi dan oznanil, naj bode slovesna vmestitev v začetku kimavca meseca, in sicer v stari bodriški prestolnici, v Velegradu. Še je odredil, naj gre še en praporec vojnikov doli k reki Labi (Elbe) — enega je bil že Pluzon pustil doli za stražo proti Saksoncem —, pustil večino svojega brodovja v ljubeškem pristanu, da bi bilo vsak čas pripravljeno za odboj morebitnega danskega napada, pa je odplul domov na Rujano izprosit si — kakor je dejal — Svetovitovega in očetovega blagoslova. Bodriški starejšine in pokrajinski narod je pa tudi odšel iz Ljubeka, pripravljat se in delat priprave za slovesno vstoličenje novega nadkneza. Vmestiti so ga sklenili kar se da slovesno. In res so takoj začeli delati velike priprave.

Ubožica, ti zelena šumica pred Velegradom, ti si v tem času največ trpela! Kako si bila prej lepa: gostokošatih las, polnih lic si v svoji svetlozelenkasti obleki stala sredi polja kot neoskrunjena mlada nevestica. Na, sedaj si pa ob vso lepoto! Ni še prišla brivka jesen, pa si že vsa oskubena in opustošena. Aj, prišli so iz mesta in okolice neusmiljeni ljudje, pa so podrli ali vsaj oskubili tvoje visokovspele košate mlade jelke, divne devičice, zelene smrečice, in ponosne topole in orjaške braste in vitke bore in belopolte breze. In mladci in mladenke so vzeli tvoje lepotičje in so iztvojih las in iz trakov tvojega krila neumorno pletli vence. Vso oskubeno, napol nago so te pustili stati tam na polju v zasmeh in roganje hudomušnih krokarjev — pa so odšli s plenom v mesto.

Vendar, ti ubožica šumica, nikar preveč ne žaluj: svojo diko in lepotičje si dala v plemenito svrho. Glej, tvoja drevesa so zasadili po mestu in vence iz tvojega lepotičja so razobesili po tej drevesih-slavolokih in prepregli z njimi vse ulice — na čast novemu nadknezu Krutu, ki bo v Velegradu slovesno vstoličen... Iz nad velikanskih, visoko v sinjem nebo kipečih slavolokov so bile že pred tem slavljem videti velegrajske hiše kakor kletko-hišice, napravljene pozimi pod drevesi v gozdu, da vsprejmejo pod strehe lačne, prezebajoče ptičke. In po dobnih potrebnih ptic, popotnih ljudi, je bilo na predvečer slavnostnega dneva vse polno tudi v predmestni gostilni "Pri Vratu ob vratih".

II.

Ko se je zmračilo, so bile že na obeh koncih prostorne Vratkove gostilne zasedene vse mize. Zasedli so jih bili zvečine prihajajoči z dežele, ki so peš ali jež ali na vozeh prispeli gledat izredno slavnost, pa se ustavili kar "Pri Vratu", ker so vedeli, da se bode v mestu samem to noč težko dobilo prenočišče. Bili so iz raznih krajev, vsaj po različnih narečjih in nošah sodeč. Meščanov je bilo ta večer pri Vratku malo: samo tam na desnem koncu je sedelo pri mizi v desnem kotu nekaj častitljivih možakov, velemožnih mojstrov, ik so po vročini in težavi dneva malokaj vsak večer prihajali sem na oddih. Nocoj niso dosti govorili: pili so in poslušali, gledajoč na pivce sosednjih miz častitljivo-ponosno, s tistim medeno-sladkim smehljajem, s katerim gleda na soseda človek, ki si je v svesti, da je pač nekaj več od njega, več v toliki meri, da bi ga lahko popolnoma prezrl, a je vendar vljudno ljubezniv, ker ima bratsko srce za vse.

Pogovori prihajačev z dežele so se kajpada izvečine sukali okoli slavnosti, ki se je imela vršiti drugi dan, in zlasti okoli slavljenca Kruta, ki je bil že popoldne priplul v pristanišče.

"Krasne so rujanske ladje! Pred mrakom sem jih šel nalašč gledat na grič."

"Zares krasne. Tudi jaz sem jih šel gledat. Oko se kar ne more napasti ob njih lepoti. Najlepša izmed vseh je pa Krutova. Saj je ona lepa v sredi z mogočno zastavo zatrdno Krutova?"

"Da, in se tudi imenuje 'Krut, rujanski knezovič'. Res se odlikuje pred vsemi, kakor kraljica v krogu zornih svojih dvornic, ali kakor snežnobeli labod med drugimi živalcami, ki se pridejo kazat na jezersko površino."

"Rujanci imajo sploh najlepše brodovje v Vzhodnem morju."

"Dansko naj se gre pred njimi skrit!"

"Lahko se kosa celo z angleškim."

"Zato pa Rujancev še nikoli ni nihče premagal in usužnjil."

"Res je to. Sami so naložili že mnogim rodovom jarem, njim pa še nihče."

"Sreča za nas Bodriče, da dobimo ravno rujanskega knezoviča za nadkneza. Z mogočnim plemenom bodemo sedaj tesno spojeni."

"In velikega junaka dobimo za vladarja. Kljub mladosti se je že proslavil s toliko junaškimi čini, da ga opevajo premnoge ranske pesmi."

"In kako je bogat! Prav po narodni prislovici: Če udari ob tla, zazveni od zlata."

"Nova doba napoči z njim za nas, doba razcvita in moči slovenske. Krut bode strah Nemcu in Danu."

"Dali to višnji bogovi! Trčimo v to svrho!"

In gostje, ik so sedeli pri dolgi mizi sredi sobe in tako govorili, so se vzdignili in trčili.

(Dalje prihodnjič).

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

ŽENA SLAVNEGA IZNAJDITELJA EDISONA.

Plesenj na prekajenem svinjskem mesu.

Osnaži pred vsem s ščetjo dobrega plensjivo meso, otari potem dotična mesta s solno kašo. Ko dobiš, ako deneš v nekoliko vode toliko soli, da postane tekočina kot gosta kaša.

Sadno žganje.

Trdi se, da se v tej deželi ne more dobiti sadno žganje enako onemu, ki se ga dobi doma pri kmetu; sadje nima enakega okusa; ljudje ne znajo kuhati itd. Le resnice pa nobeden ne pove, da ako imenovano sadno žganje v Ameriki še sadja nikdar ni videlo.

Kako so gornje trditve neresnične se bodete najlažje prepričali ako naročite zdaj sadjevec, dokler se ga še dobi. Prepričali se bodete, da se kuha v tej deželi vsaj tako fini sadjevec, kot si ga kdaj pokusil doma. Državni davčni urad je vsakemu na razpolago, da izve, da je spodaj oglašeno blago iz čistega sadja.

Jabolčnik, Tropinjevec, Persimon, vse vrste po $3.50 galona.

Pravi sadjevec se priporoča kot zdravilo v mnogih boleznih.

Ako pijete vino, potem povem, da se v Missouri dobi dobra naravna vina, kot nikjer boljša. Mnogo rojakov je, ki so stalni naročniki zadnjih 6 let.

CENE VINU SO SLEDEČE:

	galona
Claret ali Concord oba rdeča	55c.
Elvira, rumeno	65c.
Ives, črno	70c.
Riesling, belo	75c.

Sod 50 galon damo zastonj, manjši sod je treba plačati.

Vsa naročila pošljite na:

FRANK GRAM,
Naylor, Mo.

Ali vam še ni zdaj znano?

da ako kupujete vino pri tvrdki kjer dobite najboljo in najceneje. Tako mesto je samo eno v Ameriki in to je [illegible] tvrdka Breman & Osgood v Pittsburgu, Pa.

Poglejte te-le cene:

4 let. star [illegible] A [illegible] ga.	$1.75
5 let. star [illegible] B A [illegible]	[illegible]
7 let. star [illegible] B A [illegible]	[illegible]
20 let. star [illegible] B A [illegible]	[illegible]
12 let. star XXX B A [illegible]	[illegible]
Pravi fini Torkely [illegible]	$2.50 do $5.00
Čista močna slivovka gal.	$2.50 do $5.00
Najfinejši Kummel ali brušev	
[illegible] gal.	$2.50 do $3.50
Cognac gal.	$2.50 do $5.00
Fini beli ali rdeči kapljavec vino	$1.00 gal. ali [illegible]
Slatki tokajec gal.	$2.50 do $4.00
Fini star jamaica rum gal.	$2.00 do $4.00
Prava koroška gal. $2.50, $3.00, $3.50	$4.00 in $5.00
Vinsko žganje, gal.	$3.00 in $4.00

Mi plačamo prevozne stroške pri naročilu od $5.00 ali več med New Yorkom in Chicagom.

Pošljite denar v priporočenem pismu ali ekspresnim Money Orderom.
Prihranili boste, ako kupite pri nas, ker mi nimamo agentov.
Nam lahko pišete v slovenskem jeziku.

BREMAN & OSGOOD

112 Fullerton St. PITTSBURGH, PA.

JOSIP P. PAAL, slovanski upravitelj.
NAŠA TRGOVINA JE USTANOVLJENA LETA 1893

Pozor čitatelji!

Nove slovenske knjige!

Naročite še danes!

V zalogi imamo:

Slovenske novele in povesti	30c.
Pegam in Lambergar	35c.
Sherlock Holmes:	
V rakvi kraj bombe	15c.
Zaklad kupčevalca s sužnji	15c.
Lepa bolničarka	15c.
Ena sama kaplja črnila	15c.
Grob v svetilniku	15c.
Gospa s kanarskim briljantom	15c.
Londonski ponarejalci denarja	15c.
Kako so vjeli Jacka razparača	15c.
Skrivnost mlade vdove	15c.
Plemič	15c.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St.
New York, N. Y.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,
Velikost je 21 pri 28 palcih.
CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

STENSKO MAPO CELE EVROPE $1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA $1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.
Obsega 11 raznih zemljevidov.
CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

VPOŠTEVAJTE.

Ako želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev, znancev, itd.

Ako želite prodati posestvo, hišo, trgovino itd.

Ako želite objaviti krst, ženitev, žalostinko itd.

Ako želite dobiti delavce ali delo za sebe.

Ako želite objaviti društvene naznanila

RABITE VSELEJ najstarejši slovenski list

"GLAS NARODA"

"Glas Naroda" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"Glas Naroda" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"Glas Naroda" je razposlan na leto v štiri in pol miljone (4,500.-000) iztisih in je torej najboljše sredstvo za oglaševanje.

Cene oglasom so sledeče:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane	$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane	$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane	$1.00
Enkratno iskanje dela stane	$0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane	$1.00
Enkratno društveno naznanilo stane	$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.

Z naročilom je potrebno poslati vsaj tudi denar. Naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Opomba: Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj. Zaeno pa svetujemo vsem rojakom kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Nasmeh.

France Bevk.

Neznosen je bil ta njegov prijatelj. Držal ga je za suknjo, tiščal je vanj z obrazom in besedo, hotel ga je prepričati do cela, da je neumno hoditi ob tej uri domov da to delajo kokoši.... in še mnogo drugih reči mu je govoril. — Priletni uradnik Šimen se ta večer ni dal prepričati, bil je celo nestrpen, cepetal je in hrepeneče čuvstvo ga je vleklo strani.

"Ne, ne! Nocoj ne! Grem domov!"

"Zakaj nocoj domov? Kaj te čaka doma? Ura je zgodnja...."

"Kaj jaz vem, zakaj in kaj me čaka doma? Vseeno! Zakaj bi enkrat na nepravil izjeme? Kaj vem zakaj se mi je zahotelo domov? Mislim, da me nekaj čaka doma, nekaj lepega — kaj vem, kaj.."

"Neumnosti!"

"Adijo!"

"No, no!...."

Prijatelj je gledal za njim. — Šimnu se je opotekala noga skozi ulice, vesel je zavihtel palico. Pa ko je stopil v temno vežo, je obstal. Zgrozil se je nad temo, ko ni mogel v hipu najti stopnic. Bulil je in ni videl ničesar, zdelo se mu je le, da se višnjevkaste iskrice vžigajo v temi.

Tipal je s koraki po stopnicah, otipal je zid, vrata.... Begaje z roko je iskal luknjice za ključ, ki je zahreščal.

V sobi je bila tema, le skozi okna je medlo sijalo. Kje je pozabil vžigalice? Človek je v prijetni družbi in pozabi vse, pusti vse. Na noćni omarici je skoraj prevrgel steklenico, preden je dobil vžigalice in prižgal luč. Potem se je svetloba razlila po stenah in je čudno zasijala.

Razgledal se je po sobi — njegove oči so obstale in obstrmele. Česa manjka? Zdi se, da nečesa manjka, nečesa velikega, nenadomestljivega. Kdo je bil tu? Prikradel se je, odprl z vetrihom vrata in pobral vse, vse, vse, vse.... Samo posteljo z omarico je pustil in omaro za obleko, mizo, dva stola, umivalnik in stenski koledar ter eno pokrajinsko sliko, ki predstavlja jezero v alpah. Samo to je pustil, golo beračijo, česar se sam boji vsak večer, drugo je pobral vse drugo je odnesel. Grozno je biti okraden! Strašno je, priti domov in ne dobiti drugega nego štiri ogle, mrtve stene!

Šimnov pogled se je plazil po stenah in ni našel razen trepetajočih sene ničesar. In vendar je moralo biti nekaj, saj je zatrdno pričakoval nečesa. Kako naj bi ga varalo srce? Nekaj, da bi zgrabil objel, da bi mu napolnilo srce in dušo. Ne, nikoli ni bila ta soba tako prazna, čeprav se je jasno spominjal, da ni bila nikoli drugačna.... Nekoč je mislil kupiti naslonjač, da bi se udobno zravnal v njem, pa se je premislil. Da, ali nekaj vendarle, nekaj.... Nič, nič!

Ura ni tekla. Šimnov pogled se je ustavil na njej. Ne, ura ne gre. To je vzrok, da, le to more biti vzrok! Kaj se je zgodilo uri?

"Ali je nisem navil?"

Ustavil se je pred njo. Bil je ponosen na svojo uro. Kupil jo je pred leti, ko se je zavedel naenkrat, dasi ne tako živo kot ta večer, kako prazna je njegova soba in ji je hotel dati življenja. Tako uro je hotel, ki bi imela na vrhu izrezljano sfingo ali vsaj levjo glavo. Ni vedel, zakaj naj bi imela ura izrezljano sfingo na vrhu, kar tako si je bil to izmislil in lepo se mu je zdelo, ra take ure ni dobil. Kupil je tedaj uro z navadnim okraskom, s šipo spredaj in svetlim nihalom, v katerem sta se zibala neprestano dva svetla trakova.... Včasih se je zganilo v njej — po sobi so zazveneli udarci na zvenečo palico.... zveneli so od stene do stene, zveneli kot glas v samotno srce in dušo. Včasih je sedel pred njo in zrl vanj dolgo in dolgo....

Zdaj ni tekla — —

"Kaj je uri?"

Pristavil je stol in stopil nanj... Ura je bila navita, čisto do konca navita. To je bila edina nežna skrt njegovega enakomernega življenja. Tako kot vprašamo otroka: "Ali si lačen?" in mu postrežemo.

Zagnal je nihalo, ki se je stokaje zaletelo in pričelo komaj po tretjem udarcu svojo enakomerno pot.... tik-tak, tik-tak....

Šimen je stopal po sobi od stene do stene. Tudi glas ure je šel od stene do stene. Šimen je poslušal... Tiktakanje ure ni napolnilo praznote. Le še večja je bila, še bolj izrazita. Prijel se je z roko za čelo, da bi odgnal neprijetnost, ki mu je kradoma silila v zavest. — Iskal je vzroka. Vzrok mora biti! Kje je tat? Misli, misli! Včasih se je s hudomušnostjo spominjal na vse....

Njegovo življenje se je dalo povedati ob kratkem, s par besedami. Komaj bi zinil, že bi povedal vse.... Kaj ga briga življenje, in naj bi bilo še tako dolgo! Ali je življenje krivo teh mrtvih sten?

Njegov oče je bil trgovec, trezen človek, ki niso ugajale lahkomiselne navade njegovega sina. "Ti nisi za trgovca!" mu je dejal. Zato je postal uradnik. Tu ni treba misli, ne varčnosti, ampak neke količine znanja in vaje. Karkoli napravi, je predpisano, ni njegovo delo. Plačo in proste ure zabije karkoli.

Šimnu se je zdelo prijetno, neizrečeno prijetno. Uravnal si je življenje, da se je vršilo na isti enostavni način, vsak dan enako kakor se rešujejo akti. Urad, kavarna in gostilna.... včasi kino včasi gledališče ali cirkus.... in proti polnoči se je vračal domov ter spal do jutra.

Da, res, v par potezah se je dalo opisati njegovo življenje in silno malo je imel premišljati o njem. Ničesar nenavadnega se ni zgodilo, tudi sam ni storil nič takega. Bral je redkokdaj, pisem ni pisal, razen razglednic. Ljubil ni ampak ljubimkal.

Z nasmehom je pripovedoval dogodbice, z nasmehom jih je poslušal in pripovedoval dalje.... Z eno besedo, čisto enostavno je bilo njegovo življenje.

Na Dunaju je imel dekle, ki je prisegalo, da ga ljubi, tisočkrat je prisegalo in zatrjevalo, da je pripravljeno zanj.... kaj vem, kaj.. vse. On se je je naveličal in ji je to povedal v kratkih besedah. Ah smejala se mu je. Ničesar ni rekla samo smejala se mu je. V slovo ga je poljubila. Ni bilo dovolj, še enkrat se je vrnila in ga poljubila zaporedoma dvakrat.

S studom v srcu se je vedno spominjal drugega dekleta, ki mu ni rekla nikdar, da ga ljubi. Samo gledala ga je v oči in se smejala samo smejala.... Darovala mu je štiri najlepša leta. Ko ji je povedal, da je več ne mara, mu ni hotela verjeti. Nasmehnila se je, pogladila po laseh: "Ti se šališ!" Ne, on se ni šalil. Cepetal je z nogami, krčil prste. Strašno težko mu je bilo, dopovedati ji na tak način, da bi verjela. Oklenila se ga je z obema rokama okrog vratu in se obesila nanj; pahniti jo je moral od sebe. Bilo mu je neprijetno; edini neprijetni spomin kajti to se je godilo zunaj na cesti. Tam, pred drugimi, se je zvijala v histeričnem krču.... Ah ta trenutek! Šimen se je vedno zgrozil ob spominu.

Drugega se ni imel spominjati. Vse prazno! Življenje — res aktom podobno! Nekoč je občutil, da se je pričel starati, in nekaj čudnega je stopilo nad njegovo dušo. Takrat je kupil uro. Ko je drugikrat prišlo čez njegovo dušo, je hotel kupiti naslonjač....

Po sobi gori in doli z rokama, prekrižanima na hrbtu.... Ura se je spet ustavila. Kaj je uri ta večer? Nihalo se giblje v komaj vidnih nihajih.... Postal je in strmel vanje. Nerazumljivo mu je bilo.

"Kaj je uri?"

Stopil je zopet na stol in spravil nihalo v tek, da se je zazibalo in zatrepetalo kot šiba....

Tudi njegovi koraki so se zibali negotovo, pritajeno.... Še vedno ista, nerazumljiva praznota na stenah, plahutanje sene in luči na predmetih in nič drugega.... — Šimnu se je zdelo, da so tiste prazne stene v njegovi glavi, v njegovem srcu, in jih ni mogoče napolniti.... Megla je med stenami, črna, neprodirna....

Ta večer je bil pri Perku. To je njegov tovariš, miren človek, a prijeten družabnik, ki ima ženo, otroke in stanovanje v Ozki ulici. Silno prijazno je to njegovo stanovanje, da nima primere. Majhen, čisto majhen je salonček, komaj tak, kot žametna škatlica, velika škatlica seveda. Na stenah so naslikane temnordeče rožice s temnozelenim perjem. Ne, saj to ni nič, vse nekaj drugega je, nekaj nerazumljivega. Šimen ni mogel razabrati, kaj je; zdelo se mu je nepojmljivo; ni imel besed za to.

V kotu salončka je omarica, dragocena omarica, ki je polna porcelanastih spominčkov. Slišal je, da je dejala gospa Perkova. "Vse bi rajši dala, nego te spominčke. Vsakteri izmed njih me spominja na kak srčni utrip do moža...." Ali je tista omarica to? Ali manjka tiste steklene omarice? Ne, to ni mogoče!

V saloneku so bili fotelji, mehki fotelji.... Ne, to ni tisto! Prijatelj Perko se je nagnil k soprogi in ji pošepnil na uho.... Priskakali so trije otroci in se mu obesili na vrat. Vsi trije otroci so imeli modre oči, lepe kodraste lase. Razposajena volja je vela od njih. Koliko časa že ni videl Šimen tako lepe razposajene volje! Še luč je vse drugače gorela, še smeh je vse drugače zvenel od sten.

Med šumenjem lastnih korakov ni zapazil, da se je ura zopet ustavila. Ko jo je pogledal, je stala.

"Kaj je to? Kaj je to?"

Kot da je ta večer odpovedalo vse življenje med temi stenami in noče živeti za nobeno ceno.

Kje je ključek? Odprl je steklena vratca in pričel navijati. Ne gre več....

Mora iti, mora se vzbuditi življenje, zadihati praznota štirih sten! In če je treba iztisniti srčno kri!

Ponk.... je počilo v uri, ki je zastokala, in nato je zabrnelo.... Brnelo je dolgo.... Šimen je spustil ključek na tla. Brnenje v uri je pojemalo, a brnelo je še vedno, zelo pritajeno.

Šel je po sobi.... brnelo je za njim. Obupan je del roke križem... Kaj veje od štirih sten? Molk? Jek? Kaj nerazumljivega je v zraku, v duši, v slednjem atomu?

Pri Perkovih je tekla ura tako krasno, enakomerno.... Gospa Perkova je stopila v salon v svetli obleki, pripeti na prsih z zlato zaponko, v kateri se je svetil kamen.... Šimna je ves večer zanimal ta kamen.... Njen obraz je blestel v nasmehu. Saj obraza niti videl ni, njen nasmeh je videl, nasmeh v drobnih prstkih, ki so mu stisnili roko, v obleki, v besedi.... Ko je vstopila, je prešel nasmeh na moža in na slednji pred met, celo na zamorca na omari, naslonjenega na palico, s cigareto v ustih. Na stene je leglo, luč je svetleje gorela....

V uri je brnelo s tenkim zvenkom, ki se je bolj in bolj gubil v neslišnost.... Šimen se je ustavil.

Nasmeh! Nasmeh je tisto! Tisti posebni nasmeh — jaz se ne morem tako smejati!

Misli so ga podile po sobi. Mrtve štiri stene niso imele tega.... ne senca in ne svetloba. Niti ura ne, ki je po čudnem naključju vedela, da je odslužila njegovi duši.... Skozi vse življenje.... ah, tega je iskal, ko je prišel, prižgal luč in se ozrl po sobi. Nasmeha ni! — Zdaj čuti, kaj mora biti pravzaprav.

"Ali sem blazen?" Grabil se je za glavo. "Kake misli so to v moji glavi? Saj vse ni nič!"....

Mrtve štiri stene so kričale in mu stiskale srce. Govorile so mu... Gledal je v tla in mislil; njegovi koraki so postajali nestrpnejši, hitrejši.... Zdelo se mu je, da so se odprla vrata in je vstopila ženska, lepo napravljena, s krasno frizuro, na prsih je nosila zaponko z briljanti. Šimnu se je dvignilo v srcu: Ali se je njemu tako napravila? Ali ni to ona, ona.... ki jo je brezmejno razžalil.... ki je....? Smehljala se je, nasmeh je planil nanj in na stene, v luč in uro.... Kako je zagorela luč, kako je zatolklo nihalo! Rekla mu je besedo, prijel jo je okrog pasa: "Moja žena, moja.... Kje so otroci?...."

Šimen je zrl topo predse. V uri je molčalo, strašno molčalo. Žene ni bilo nikjer; gole štiri stene so strmele vanj....

"Zakaj sem živel?"

Obstal je trenutek, nato je zopet zamahnil z obema rokama in zaklical resignirano štirim stenam: "Zakaj sem živel?" Stene so molčale. Sedel je na stol, del roki na mizo in naslonil glavo nanje. "Čemu sem živel?" se je grabil za polsive lase.

Pol stoletja življenja in čez! Že eno samo leto je mnogo, premnogo, e dan, ena ura, če je izgubljena, je preveč! Strašno je, če živi človek nad pol stoletja in se na koncu vsega zgrabi za sive lase in vprašuje: "Zakaj sem živel? Komu sem živel?" Da, komu sem živel? Sebi? Večno živ bi bil rad! Ali sem umetnik, da bi živel večnosti? Ali sem svečenik, ali kateri izmed mislecev, da ostane le košček sledu posmrtnosti za menoj? Za en sam košček nesmrtnosti bi dal ta trenutek življenje! Da sem užil v življenju en nasmeh.... Stene kričijo po njem.. in vse, kar je v meni....

Nasmeha nimam! Tega, kar je vredno življenja in nas napolni. Grozno je, spoznati, da je človek ustvarjen za nekaj drugega in ne za akte, in da smrt ne more biti edin cilj. Zdaj vem, čemu mi je živeti! Nasmeh! Na - smeh! V besedo ne morem položiti tega, kar čutim v srcu. Moje štiri stene so mrtve, prazne, oropane; ura ne teče, luč pojemlja in moje srce je pusto kot jesenski dež.... Ljudje, jaz bi rad nasmeha! Prijatelj, ki si me držal za suknjo, jaz sem mislil, da me čaka doma nasmeh! Pol stoletja svojega življenja bi dal za eno samo uro nasmeha ta večer.... da, še ta večer....

"Čemu je bilo moje življenje?" je del glavo na mizo in strepetal po vsem telesu, solze so mu polzele čez lica.... Štiri stene pa so neznosno stiskale, neizprosno kričale in udarjale nanj kot s perutnicami. Molčale so, tako strašno molčale, neme, mrzle kot kamen — krik molka je najhujši. Molčala je ura, luč je gorela medlo in je tiho cvilila.

"Čemu je bilo moje življenje?" Čez nekaj časa zopet.

"Čemu?...."

In nisi vedel odgovora.

Rada bi izvedela za naslov svoje prijateljice FANNIE MAURIN omožene ORTEN. Doma je iz Novega Kota, okraj Kočevje. Prosim, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se pa sama oglasi. — Milka Suzman, 420 Robinson St., Braddock, Pa (9-12—12)

Francoska bojna ladja izgubljena.

Iz Pariza se poroča: Francosko bojno ladjo "Suffren", ki je odplula iz Francije 24. novembra in o kateri se do tedaj ni več slišalo, smatrajo za izgubljeno. Ladja je bila namenjena v Lorient, Anglija.

Dr. LORENZ,
Specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči špecialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.
DR. LORENZ
644 Penn Av. II. nadst. na ulico.
Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

KDOR ŠE NI BRAL, NAJ BERE!
Pred kratkim je izšla zelo zanimiva knjiga
HIPNOTIZEM
Podobne knjige dozdaj še nismo imeli, v slovenščini, ne tukaj, ne v starem kraju. V njej so nakratko toda dovolj določno in jasno opisani vsi pojavi **Hipnotizma** in kdor jo prebere, dobi vpogled v nov svet, o katerem mu je bilo dozdaj le malo ali pa ničesar znano. Knjiga ima preko sto strani. 12 slik poznetih po dobrih fotografijah, jo krasi.
Stane 60 centov. Tri knjige $1.50.
Kdor ni s knjigo zadovoljen, naj jo vrne in dobil bo denar nazaj. Naročajte pri:
"SLOVENSKA KNJIGARNA", P. O. Box 1611, New York, N. Y.

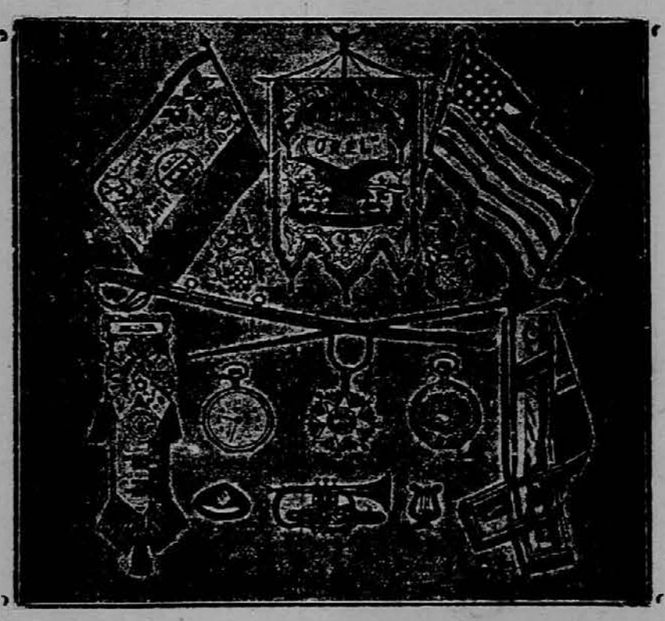

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, sastave, regalije godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Uprašanje Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.
Cenike, več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite pon!
IVAN PAJK. & CO., Box 328. CONEMAUGH, PA.

Kdor želi poslati svojcem
v staro domovino
kako svoto denarja za
Božične praznike
na to takoj stori in sicer naj pošlje po brezžičnem brzojavu, da svota dospe v pravem času tja.
Za cene glejte v listu na prvi strani.
FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street, New York, N, Y.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA
VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.
* * *
DELO OKUSNO.
* * *
IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.
* * *
UNIJSKO ORGANIZIRANA.
* * *
POSEBNOST SO:
DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.
VSA NAROČILA POŠLJITE NA:
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER NEW YORKU
ANTON BURGAR
82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE
vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.
Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Slovensko-Amerikanski Koledar
smo pričeli te dni razpošiljati vsem onim, ki so ga bili dozdaj naročili. V par dneh ga bodo imeli vsi.
Rojakom priporočamo, da ga čimprej naročijo, kajti radi draginje papirja smo ga letos tiskali le omejeno število.
Cena mu je 35c.
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 Cortlandt Street. New York.

Kaj je vojna?
Rojakom v Ameriki je znana vojna le iz časniških poročil, iz raznih opisov in pripovedovanj, v resnici je pa ne poznajo in niti ne slutijo, kakšne so njene grozote.
Največja zločinstva
kar jih pomni človeštvo, se izvršujejo zdaj v Evropi. Ljudje stradajo, trpe in umirajo ter zastonj čakajo rešitve.
"Boj proti boju"
to bi morala biti deviza vsakega človeka dvajsetega stoletja. Žal, da imajo še vedno največjo besdo vladarji in diplomati, ki po svoji volji delajo in ukrepejo, kar je
slabo za narod.
Med ameriškimi Slovenci bi ne smelo biti niti enega, ki bi ne bral knjige slavne pisateljice Berte Suttnerjeve
"Doli z orožjem!"
Knjig imamo le še malo v zalogi in zato naj jo vsak, ki jo hoče imeti, čimprej naroči. — Stane 50 centov.
Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.